

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 48 nummer 11

9 mei 2022

tweewekelijks blad

erkeningsnummer p706128

afgiftekantoor Leuven

PB-PP B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

**De grote
afstudeergids**

**Interview met
Eefje de Visser**

**Meer vrouwelijke
praesides**

Lerarenopleiding is 'onnodig zwaar'

Een op vijf valt uit in
educatieve master

in deze editie

EDITORIAAL

Ontdek het onderwijs, begin met een burn-out?

De educatieve masteropleidingen aan de KU Leuven kennen grote uitval en ontevredenheid. De universiteit moet de gemelde problemen met haar stokpaardje grondig onder de loep nemen.

Sinds 2019 bieden de Vlaamse universiteiten de educatieve master aan. De belofte van de opleiding is een snelle en hoogstaande voorbereiding op het secundair onderwijs. Dat is nodig: Vlaanderen kampt met een zorgwekkend lerarentekort.

Maar het blijkt voor sommigen een valse belofte. Getuigenissen van enkele studenten en cijfers over uitval wekken een wrang beeld op. Achttien procent viel vorig academiejaar in het midden van het jaar af. Dat lijkt een best hoog cijfer voor een masteropleiding.

De verkorte variant van zestig studiepunten zou volgens het beleid een correcte en goed gespreide werklast hebben, maar veel studenten ervaren het anders. Grote hoeveelheden theorie met te weinig linken naar de realiteit, stagementen zonder veel voorbereidingstijd en een chaotische administratie veroorzaken serieuze werkpieken. 'Studeren wordt na een tijd overleven', vertelde een student ons.

Het beleid erkent veel van de problemen. Het belooft een aanpak op de lange termijn, in overleg met studenten en studentenvertegenwoordigers. De vraag is of dat snel genoeg zal gaan, en vooral: zal de universiteit bereid zijn om zaken diepgaand aan te pakken? Die bereidwilligheid is er naar verluidt vooral op facultair niveau, hogerop komt de boodschap moeilijker binnen.

De boodschap van de studenten in het artikel is duidelijk: de KU Leuven moet de problemen van de opleidingen bij de wortel aanpakken. Wil de universiteit wetenschappers of leerkrachten opleiden? De slinger mag in ieder geval niet doorslaan: inhoudelijke overbodigheden moeten eruit.

De KU Leuven moet voorzichtiger zijn met wat ze belooft. Een aantal studenten raken nu uitgeblust nog voor ze in de klas staan. Zo lopen we mogelijks een veelbelovende generatie leerkrachten mis. Een diepgaande reflectie over de opleiding is nodig. »

Kasper Nollet is redacteur KU Leuven. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Helpt van nieuwe praesides is vrouw

4-5
Een blik op de eerste fysieke kiesweken in drie jaar

Grote uitval in educatieve masteropleidingen

6-8
Nieuwe opleiding kent veel problemen en verliest studenten

Onderwijs kort

22
Nieuws uit de academische wereld

Onenigheid over het delen van studiematerialen

9
Regels over het Onderwijs- en Examenreglement zijn in aantocht

Eerste hulp bij afstuderen: een warme gids

10-11
Wanneer je best begint met solliciteren en wat je daarvoor kan doen

Collaboratie en verzet aan de KU Leuven

12-14
Hoe studenten en professoren de bezetting tijdens WOII doorbrachten

Vlaams-Waalse verschillen bedreigen de erkenning van seksuologen

15
Politiek houdt erkenning voor seksuologen voorlopig tegen

Gedaan met hokjesdenken bij Studentenvoorzieningen

16
Personeel gaat nauwer samenwerken

Nog niet meteen een Alma op elke campus

17
Nieuwe financiering van de campussen op de agenda

Het 'practice what you preach'-onderzoeksmodel

18-19
Wat een hogeschool van een universiteit onderscheidt

CARTOON VAN DE WEEK

door [Anastasia Arnhold](#)

© Helena Van Schelvergem

'Ik zie interessante parallellen tussen Zelenski en Churchill'

Slavist en politicoloog Peter Vermeersch over de Oekraïne-crisis en literatuur

Beeldpagina

20-21
Miettes plaatjespagina

'Europeanen moeten beseffen dat wat we nu hebben geen garantie is voor de toekomst'

22-24
Interview met Ruslandexpert Jan Balliauw

Vlaamse scholieren worden niet blij van Franse grammatica, wel van Franse muziek

25
Summier: opinie over de taalmotivatie van Vlaamse en Waalse jongeren

Nederlandstalige videolessen als alternatief voor steenkolenengels

26
Lezersbrief over de internationalisering van het hoger onderwijs

'Iedere plaat zie ik als een los muzikaal tijdperk voor mezelf'

28-29
Eefje de Visser over haar nieuwe plaat en het genot om weer op een podium te staan

CulTip

29-30
Culturele Leuvense tips van 9 tot 22 mei

Vespameisjes

30-31
Kleine kunst

KU Leuven

36-37
Ontdek de Beiaardcantus, begin in de rij

Sjarels crypto

38-39
Cryptisch puzzelen

Mark de Maanman is terug online

Na de coronaperiode is Mark Peeters terug, met oude en nieuwe theorieën

Recensies Interfacultair Theaterfestival online

De toneelstukken van de kringen door de ogen van Veto

Loko verkiest nieuwe voorzitter online

Bram Schaefer volgt Brent Monette op

[lees verder op veto.be](#)

Helft van nieuwe praesides is vrouw

Na twee coronajaren zonder fysieke kiesweken, zetten opkomende praesidia weer alles op alles om de stem van studenten te krijgen. Opvallend meer vrouwen komen op als praeses.

door **Manon Cools**

Zoals gebruikelijk hangt er een gezellige sfeer in Leuven tijdens de eerste weken na de paasvakantie. Onder het mom van de kiesweken vinden er allerlei evenementen per faculteit plaats.

Het is een belangrijke periode waarin studenten hun stem uitbrengen op de facultaire vertegenwoordigers van het komende academiejaar. Interessant om eens een kijkje te nemen of de kiesploegen rekening houden met de diversiteit binnen de faculteiten.

Volgend jaar staat normaal in 18 van de 36 studentenkringen een vrouwelijke praeses of kringcoördinator aan het hoofd. Het is de eerste keer dat er een gelijke man-vrouwverdeling is voor die rollen.

Meer vrouwelijke studenten

Arzu Balli, masterstudent Sociaal Werk en Sociaal Beleid, onderzoekt voor haar thesis de verschillen tussen mannen en vrouwen op vlak van participatie binnen studentenverenigingen. Dat doet ze aan de hand van een enquête en documenten van de Leuvense studentenkoepel LOKO.

Het zijn vooral de kleinere kringen waar een vrouw als leider verkozen wordt

Dit academiejaar waren er 16% minder mannelijke dan vrouwelijke studenten aan de Leuvense campussen van de KU Leuven. Toch telde Balli

dit jaar meer mannelijke dan vrouwelijke praesides. Zonder Katechetika, waar zowel een man als een vrouw aan het hoofd stond, waren er dit jaar vier studentenkringen extra met een vrouwelijke praeses.

Veel heeft te maken met de studierichting van de vereniging. Het zijn vooral de kleinere kringen waar een vrouw als leider verkozen wordt. Bij KLA, de kring van de logopedie- en audiologie-studenten, was dat dit jaar al het geval.

Balli's resultaten geven weer dat het aantal vrouwen in het KLA-praesidium boven de 80 procent ligt. Dat geldt ook voor SocA (Sociaal Assistent), de psychologische Kring en de Pedagogische Kring. Het praesidium van Eros bestaat zelfs uitsluitend uit vrouwen.

Volgens huidige praeses van KLA, Magalie Motmans, is dat logisch: 'Er zijn maar vijf of zes mannen in onze hele studierichting. De weinige die er zitten, zijn wel actief in de vereniging.'

Vrouwenquotum?

Enkel studenten van de faculteit of richting in kwestie mogen stemmen op het nieuwe praesidium. LOKO schrijft voor dat de opkomst minstens 10% moet bedragen, anders is het praesidium niet verkozen.

'Elke persoon met gezond verstand weet dat een team met vrouwen sterker staat dan een zonder'

Ignas Verheyen, huidige praeses Ekonomika

Meerdere studentenkringen passen bovenop die basisregels nog strengere afspraken toe. Zo moet bij de Psychologische Kring de winnende ploeg een opkomst van 25% halen.

Er zijn geen kringen met vrouwenquota. Dat lijkt zelfs bij grotere studentenverenigingen niet noodzakelijk te zijn. Zo blijkt uit de resultaten van Balli's onderzoek dat er een evenwichtige man-vrouwverhouding bestaat in het praesidium van Ekonomika.

Ignas Verheyen, huidige praeses van Ekonomika, meent dat zo iets natuurlijk tot stand komt:

'Elke persoon met gezond verstand weet dat een team met vrouwen sterker staat dan een zonder. Een bepaald quotum opleggen is dus nutteloos.'

Meer dan één optie

Meestal komt er slechts één serieuze kiesploeg op per kring. Veel keuze is er voor studenten vaak dus niet aan. Zelfs bij grotere kringen, die meer

mankracht en dus meer mogelijke competitie hebben, is dat het geval.

Dit jaar was daarom speciaal voor rechtenkring VRG: Sahar Sakkaf van kiesploeg Lexscape en Mats Vissenaekens van kiesploeg Outlawyers namen het tegen elkaar op. Lexscape trok daar aan het langste eind. Daarmee was de achttiende vrouwelijke praeses binnen. »

© Sharon Poppe

© Sharon Poppe

© Sharon Poppe

Kring	(Kandidaat-)praeses
Alfa	Robbe Van den Bergh (Les Chevaliers de la table Robbe)
Apolloon	Thalia Izeboud (Invictus)
Apollonia	Esmee Modhvia (Trident)
Babylon	Riet Belmans (La vache qui Riet)
Bios	Silke Kusters (Lord of the Lynx)
Chemika	Emma Wijers (Beauty & The Yeast)
Cluster	Isaura Billiet
Crimen	Mette Knuts (Mette trein naar Leuven)
De Kelten	Quinten Cockx (Eximia)
Diana	Niels Mertens (Unitas)
Docentica	Milan Gantois (Ohana)
Ekonomika	Diederik Bogaert (Revenant)
Eoos	Lin Antonis (A-Lin in Wonderland)
Eros	Kim Vandenborre (All you need is Eros)
Farmaceutica	Brently Berx (Botuline)
Geos	Roan van Tilburg (Trilobeat-It)
Historia	Eva Druyts (Evangelisten)
Industria	Mats Vandemeulebroucke (District)
KLA	Sophie Van Compernelle (Pirates of the Earibbean)
LBK	Xander Peeters (Los Granjeros de Xandres)
Medica	Maaïke Puimège (Nexus)
Medisoc	Elias De Coninck (Caladrius)
Merkator	Lukas Sterckx (Het Merkambrium)
Musicologica	Ward Wielockx (Wardians of the galaxy)
NFK	Edna Schepens (Déjà vu)
Pedagogische Kring	Katrien Spruyts (Peda Colada)
Politika	Frauke Geerts (Ridders & Jonkfrauen)
Psychologische Kring	Gijs Op T Roodt (Back in Psyme)
SocA	Fien Van Der Meersch ((N)everest)
StEIL	Marthe Lenaerts (Simultas)
VRG	Sahar Sakkaf (Lexscape)
VTK	Lars Wouters (Don Lupo)
Wina	Bram Claes (Pulsar)

Grote uitval in educatieve masteropleidingen

De educatieve masters komen niet op stoom: KU Leuven is ontevreden over de inschrijvingen, een vijfde van de studenten valt uit. Ze klagen over hoge werklast en zware administratie.

door [Kasper Nollet](#)

Vlaanderen heeft sinds 2019 educatieve masteropleidingen. Met dat diploma worden afgestudeerde master-, bachelor- of werkstudenten op een of twee jaar tijd klaargestoomd voor de derde graad van het secundair onderwijs.

Het lijkt een droomoplossing voor wie geen avondschoon of academische bacheloropleiding gevolgd heeft. Verschillende klachten van studenten aan de KU Leuven wijzen er echter op dat de opleidingen met veel problemen kampen.

Grote werklast

Werklast is voor de meeste studenten het grootste probleem. 'Enkel door corona en weggevallen stages in mijn eerste jaar hield ik het op de valreep vol', vertelt student Alyssia Kozakiewiez. Zij begon drie jaar geleden aan de educatieve master Audiovisuele en Beeldende Kunsten.

Achttien procent van de studenten gaf er midden-in het jaar de brui aan

Nora Sleiderink volgde in 2020 de verkorte educatieve master Maatschappijwetenschappen als werkstudent: 'Het was onnodig zwaar door de vele kleine taken en verplichtingen, de thesis en daarbovenop de aanvullende keuzevakken om aan zestig studiepunten te komen. En dat met bij-

zonder chaotische administratie. Je wordt geen betere leerkracht door je met randzaken bezig te houden.'

Klara*, studente van de educatieve master Wetenschap en Technologie en ingenieur van opleiding, deelt dezelfde klacht: 'Mocht je niet zo overbelast zijn, zijn het plezierige taken. Zoals de KU Leuven het nu doet, perst ze er echter alle plezier en vreugde uit. De onderwijzers zeggen nochtans zelf in de colleges dat je dat niet mag doen als je je leerlingen wil motiveren.'

Een op vijf geeft op

Wie een educatieve masteropleiding volgt, kan kiezen voor het verkorte of het integrale traject. Wie al een masterdiploma op zak heeft, kiest meestal voor het verkorte. Het is bij dat verkorte traject waar de grootste problemen zitten: cijfers van het voorbije academiejaar 2020-2021 aan de KU Leuven tonen een uitval van 18%, blijkt uit een vertrouwelijk document dat *Veto* kon inkijken.

Achttien procent van de studenten gaf er dus midden in het jaar de brui aan. Klara begon zo haar groepswork eerst met zes man, maar maakt de taak nu met slechts drie af.

Volgepropt

Veel studenten vinden het onrealistisch om de opleiding op een jaar tijd af te leggen en ijveren dus voor een opleiding van meer dan een jaar en meer dan zestig studiepunten. Karel Van Nieu-

wenhuyze, programmadirecteur van de educatieve masteropleidingen aan de KU Leuven, is het oneens: 'Op basis van metingen zien we dat het aantal studiepunten in verhouding is met de werklast.' Al erkent Van Nieuwenhuyze dat de uitval

'Op den duur word je een beetje kwaad'

*Klara, student educatieve master Wetenschap en Technologie

best hoog ligt voor een masteropleiding.

Nore Verbelen, mandataris Educatieve master bij de Studentenraad KU Leuven, nuanceert dat. De metingen gebeurden via het platform 'Study Tracker'. 'Maar om daaraan te kunnen deelnemen moet je al minstens een 8 op 20 behalen op het vak', zegt Verbelen. 'Wie lager scoorde, of wie stopte met de richting, werd dus al niet meegenomen in die berekening.'

Bijkomend werd de tracker volgens Verbelen door erg weinig studenten ingevuld. De meting zou ook te weinig oog hebben voor grote werkpieken, omdat ze de totale studietijd over een heel semester optelt.

Van Nieuwenhuyze wijst daarbij op het nadeel van de academische kalender: 'Die verschilt met die van het secundair onderwijs op vlak van examen- en vakantieperiodes. Bijgevolg zijn er eigenlijk niet zoveel lesweken om je stage in te

Uitval in educatieve masters KU Leuven

Deze grafiek toont de inschrijvingen en uitval per educatieve master aan de KU Leuven. De cijfers zijn gemiddelden over academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

Educatieve master	Gemiddelde instroom	Gemiddelde uitval	Gemiddelde uitval in %
Cultuurwetenschappen	33	4,5	13,6%
Economie	69	13	18,8%
Gedragwetenschappen	46	7,5	16,3%
Gezondheidswetenschappen	35,5	11	31,0%
Godsdienst	21	2	9,5%
Lichamelijke opvoeding	15,5	1,5	9,7%
Maatschappijwetenschappen	84,5	13	15,4%
Ontwerpwetenschappen	15	2	13,3%
Talen	135	25,5	18,9%
Wetenschap en Technologie	100,5	22,5	22,4%
Totaal	555	102,5	18,5%

plannen.'

Klara kan dat alleen maar beamen: 'Alle stagelessen moeten vallen tussen Kerstmis en Pasen. Als je dat moet combineren met andere vakken, dan vraag ik mij af of ze willen dat we allemaal omvallen. Op den duur word je een beetje kwaad.'

Te theoretisch

Meer studiepunten toekennen aan de opleiding dan maar? Daar ziet Van Nieuwenhuyze niet onmiddellijk heil in. Hij erkent wel dat er nu te veel documentatie wordt gevraagd. 'Maar tegelijk zitten we hier wel met een moeilijk spanningsveld: de opleiding blijft een masteropleiding. Dan worden diepgaande inzichten in bijvoorbeeld leertheorieën ook wel gewoon verwacht.'

Klara stelt zich vragen bij de inhoudelijke prioriteiten: 'Willen ze wetenschappers of leerkrachten voor de klas? Nu denk ik dat ze alles willen, maar dat lukt niet.'

Ook andere studenten hebben hun twijfels bij

de meerwaarde van de grote hoeveelheid theorie. 'Door de focus op theorie wordt er ook veel niet verteld', stelt Karine*, die de educatieve master

'Ik geef toe dat we bij de opstart van de opleiding hebben overdreven op inhoudelijk vlak'

Karel Van Nieuwenhuyze, programmadirecteur educatieve masters KU Leuven

Talen volgde. 'Bijvoorbeeld over de taken van een leerkracht naast het lesgeven.'

Lisa*, een studente van de integrale educatieve master Cultuurwetenschappen, vindt dat de opleiding realistischer moet zijn: 'Vaak leren ze ons een utopie, maar niet de realiteit van het onderwijs. Zo maak je studenten onnodig onzeker, want die vragen zich dan af waarom het bij hen

niet lukt op die manier.'

Oplossingen

Volgens Van Nieuwenhuyze is de universiteit niet tevreden over de inschrijvingscijfers van de opleiding. Hij ziet ruimte voor verbetering: 'Ik geef toe dat we bij de opstart van de opleiding - vanuit een kwaliteitsstreven - hebben overdreven op inhoudelijk vlak. Nu komt het erop aan

'Niet alle professoren of docenten zijn even bereid om aanpassingen door te voeren'

Nore Verbelen, mandataris Educatieve master Studentenraad KU Leuven

om dat te ontvetten, en te zorgen dat enkel het essentiële overblijft.'

ONDERWIJS KORT

door [Wannes Bok](#)

Decaan Wetenschappen herverkozen

Philippe Muchez is herverkozen als decaan van de faculteit Wetenschappen. Hij schaarde een grote meerderheid achter zich, zowel bij personeel als studenten. In de eerste ronde haalde hij al vierenzeventig procent van de stemmen, waardoor er geen tweede ronde nodig was.

Muchez wil zijn beleid de volgende vier jaren verderzetten, meldt hij aan *Veto*: 'Het vele goede wordt behouden en mogelijk verder versterkt. Waar er problemen zijn en acties nodig zijn, pakken we die aan.'

Stijn Lapere, de hoogste studentenvertegenwoordiger op facultair niveau, is tevreden: 'Hij is capabel en komt goed op voor de mening van de faculteit. We kunnen altijd bij hem terecht.'

© Philippe Muchez

Kostenschrijven niet succesvol

Het 'Kostenschrijven Door Studenten'-project loopt spaak, zo meldt Pepijn Nollet, de voorzitter van de Studenterraad KU Leuven. Dat project probeert de volledige studiekost van opleidingen in kaart te brengen.

'Het blijkt moeilijk om studenten te vinden die zich willen inzetten', zegt Nollet. Het project is nochtans van groot belang: Momenteel is er weinig transparantie over de kosten van studeren. Naast inschrijvingsgeld en een kot, heb je om te studeren in veel gevallen ook boeken, apparatuur, een grafisch rekenmachine, een labo of andere zaken nodig.

Afhankelijk van de gekozen studierichting, raadt de KU Leuven momenteel aan om tussen de 385 en 700 euro per academiejaar uit te trekken voor studiemateriaal.

UHasselt op zoek naar duurzaamheid

De UHasselt is toegetreden tot een Europees netwerk van acht universiteiten dat gericht is op duurzame consumptie en productie. De acht leden van EURECA-PRO, het netwerk waar de UHasselt deel van uitmaakt, zijn verspreid over zeven Europese landen.

Er bestaan al eenenveertig netwerken binnen de Europese Unie met als doel kennis te vergaren en onderwijs te vernieuwen. Ze kwamen er op initiatief van de Franse president Macron, gevolgd door goede wil van de Europese Commissie met de bedoeling om een virtuele Europese universiteit te creëren. De KU Leuven is zo deel van het netwerk UNA Europa, een alliantie tussen acht gelijkgezinde universiteiten.☺

De aanpak die het beleid daarop neemt lijkt een langetermijnplan, waarbij het geregeld terugkoppelt naar de studenten en hun vertegenwoordigers. Er heerst ook ontevredenheid bij veel docenten, aldus Verbelen. Ook daar zou er sprake

'Deze opleiding zou mensen echt over de streep moeten trekken om leerkracht te worden, maar ze doet eigenlijk het omgekeerde'

[Nora Sleiderink](#), alumna educatieve master Maatschappijwetenschappen

zijn van uitval, al zijn daar minder gegevens voorhanden.

Volgens Verbelen gebeurt het overleg op een constructieve manier, al verloopt de overdracht van facultair naar universiteitsbreed niveau soms stroef. 'En niet alle professoren of docenten zijn even bereid om aanpassingen door te voeren.'

Goede reclame?

Uit hetzelfde vertrouwelijk document dat *Veto* kon inkijken over uitval blijkt dat de universiteit veel aandacht besteedt aan de marketing van de opleiding. Veel studenten vinden echter dat hen een vals idee van de opleiding werd verkocht.

'We moeten duidelijker meegeven aan mensen dat dit een volwaardige masteropleiding is', zegt Van Nieuwenhuyze. Er staan blijkbaar al enkele initiatieven in de steigers.

In het licht van het lerarentekort in Vlaanderen en Brussel zou Sleiderink de opleiding alleszins niet aanraden bij vrienden, tenzij die écht gemotiveerd zijn om in het onderwijs te stappen. 'De opleiding zou mensen echt over de streep moeten trekken om leerkracht te worden, maar ze doet eigenlijk het omgekeerde.☹'

*Klara, Karine en Lisa zijn gefingeerde namen. De studenten wensen anoniem te blijven om te vermijden dat docenten hun namen zouden herkennen.

© Emma Nollet

Onenigheid over het delen van studiemateriaal

Het Onderwijs- en Examenreglement zet haar deuren opnieuw open. Een nieuwe regeling over de uitwisseling van studiemateriaal wordt meegenomen naar volgend jaar.

door [Andreas Vandingenen](#)

Op 15 juli voert de KU Leuven impactvolle wijzigingen door aan haar Onderwijs- en Examenreglement (OER). In het OER staan de regels over onderwijs en examens aan de universiteit neergepend. Voornamelijk de onderlinge verspreiding van studiemateriaal vormt een heikel punt.

Controverse rond studiematerialen

Vorig academiejaar ontstond er aan de UGent ophef rond een regelwijziging die studenten zou verbieden om onderling notities te delen. Dit academiejaar kwam datzelfde OER-artikel ook in Leuven in opspraak.

Momenteel staan de regels toe om studiemateriaal op verschillende manieren te verspreiden, zolang het niet voor commercieel gewin is. Volgens Tom Konings, mandataris Onderwijsraad bij de Studenterraad, zijn er verschillende discussies geweest. Er is nog geen beslissing uit de bus gekomen. De balans tussen studentensolida-

riteit en auteursrechten van onderwijzers ligt aan de basis van die problematiek. Het artikel werd opgeborgen tot volgend academiejaar.

Geen misbruik meer door fout examenmoment

Andere artikelen zullen wel veranderen, zoals dat over examendeelnames. Volgens Chloe Heerman, coördinator van Algemene Procesopvolging (APO) aan de KU Leuven, zou het mogelijk kunnen zijn dat studenten die meer studietijd willen, bewust aan een ander examenmoment deelnemen dan hen werd toegewezen.

Het OER scheert op dit moment diploma- en creditstudenten over dezelfde kam voor sancties op spieken

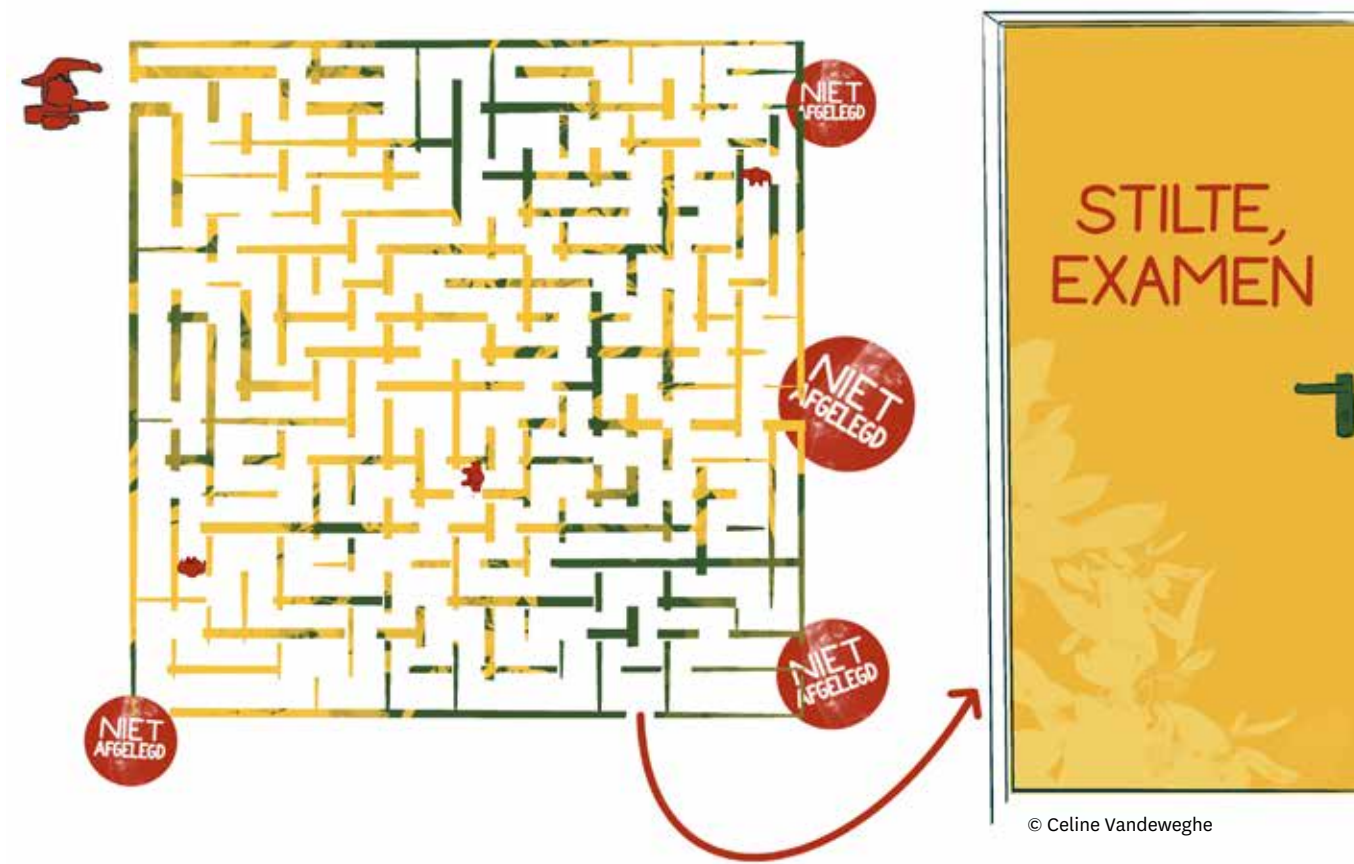
Vanaf 15 juli kunnen studenten die naar het verkeerde examenmoment komen als sanctie een

'niet afgelegd' (NA) krijgen. Zo kunnen studenten dat achterpoortje niet meer bewust manipuleren. Voor wie te laat aankomt op het eigen examenmoment of zich van lokaal vergist, zal de sanctie niet gelden.

Creditcontracten en examenfaciliteiten

Het OER scheert op dit moment diploma- en creditstudenten over dezelfde kam voor sancties op spieken: tot nu kan een student in theorie worden uitgesloten van de opleiding wanneer die spiekt op een examen van een creditcontractvak. Die uitsluiting zal niet meer van toepassing zijn op de gehele opleiding, maar enkel op het creditcontract zelf of op alle creditcontracten aan de KU Leuven.

Ook de huidige deadlines om examenfaciliteiten aan te vragen, zorgen voor onduidelijkheid bij studenten. Om verwarring te voorkomen, zullen de faculteiten hun deadlines gelijkstellen.☺

© Celine Vandeweghe

Eerste hulp bij afstuderen: een warme gids

Afstuderen is een behoorlijk eng proces. Stress is oké, maar er zijn ook manieren om die te verminderen. Door eens na te denken over waar je staat en wie je bent, bijvoorbeeld.

door [Tijs Keukeleire](#)

Het is mei en dat is thesiseizoen. Tussen al het harde werken is het makkelijk om de vragen over volgend jaar opzij te duwen, maar toch blijf je met een knagend gevoel achter. Zou ik niet meer moeten bezig zijn met de volgende stap?

Veto legde zijn oor te luister bij Daphne Rombouts, loopbaancoach aan de KU Leuven. We presenteren zes belangrijke boodschappen, als een voorzomerse warme chocomelk. Met toch ook een kleine punch.

1. Je staat er niet alleen voor

Iedereen, ook jij dus, kent mensen in het werkveld. Zij hebben ooit in dezelfde situatie gezeten en kunnen je adviseren. Bovendien kennen zij jouw persoonlijkheid en interesses misschien goed.

Als je liever uit je echokamer wegbreekt, kan je aan de KU Leuven op veel plaatsen terecht. De universiteit biedt met KU Leuven Stuvo een bom aan digitaal materiaal, infosessies en workshops. Je kan er ook een individueel begeleidingstraject volgen.

'Er zijn heel veel vacatures'

[Daphne Rombouts](#), loopbaancoach aan de KU Leuven

Moet je je snel haasten voor dat aanbod niet meer beschikbaar is? Nee hoor, als afstudeerder blijft het volledige aanbod nog beschikbaar tot eind september. Zelfs erna kan je nog gebruik maken van de database aan startersjobs (KU Leuven Career Zone) of de KU Leuven-videoreeksen rond solliciteren en LinkedIn. Bovendien heb je vanaf dan ook toegang tot het aanbod van de VDAB.

Naast dat centrale niveau, organiseert je kring of faculteit ook heel wat. Een overzicht vind je op de website van KU Leuven Stuvo. Sommige faculteiten, zoals die van de ingenieurs of economen, hebben een groter aanbod dan andere.

2. Het gaat goed op de arbeidsmarkt

'Er zijn heel veel vacatures', beaamt Rombouts. 'Werkgevers strijden om talenten binnen te halen.' Het coronadipje op de arbeidsmarkt is absoluut gedaan.

Natuurlijk is er nog veel verschil tussen diploma's. Ingenieurs worden van de banken geplukt: zij krijgen tijdens de laatste maanden al berichtjes via LinkedIn en hebben een job voor ze een diploma hebben.

'Voor andere diploma's is dat moeilijker', geeft Rombouts toe. Het gaat dan om richtingen met brede uitstroommogelijkheden: veel werkgevers weten via je diploma nog niet wat je in je mars hebt. 'Dan moet je dat zelf meer laten zien', zegt Rombouts.

Maar dat creëert ook kansen, want met een minder afgelijnd diploma moet je goed nadenken over waar je terecht wil komen. 'Afstudeerders die meer uitgedaagd worden om na te denken over wat hen gelukkig maakt, vinden misschien ook sneller iets wat écht bij hen past.'

© Célia Del

© Célia Del

3. Het is oké om nog niet te solliciteren

Elke afstudeerder heeft in zijn omgeving wel een medestudent die al volop aan het solliciteren is. Dat brengt stress: wanneer begin je best met solliciteren? 'Die vraag krijgen we vaak', vertelt Rombouts. 'Het antwoord is: het hangt af van sector tot sector.'

In *high-level* advocatenkantoren begint de procedure bijvoorbeeld al een jaar of meer op voorhand, net als bij prestigieuze consultancybureaus. De meeste sectoren spelen echter veel korter op de bal: de vacatures die je er nu gaat vinden, gaan over jobs in juni of juli. Misschien wil je nog helemaal niet zo snel aan de slag gaan. Als je in oktober wil starten, kan je gerust pas in of na de zomer beginnen.

'Het is niet zorgwekkend om eerst te focussen op afstuderen', zegt Rombouts. 'Dat is al intens genoeg. Natuurlijk is het altijd beter om vroeger te starten, maar je wil niet in een stresssituatie komen voor je zelfs maar je diploma hebt gehaald.'

Als je solliciteert, heb je vooral ook de mentale ruimte nodig om dat zorgvuldig te doen. De zoektocht bovenop je vakken en thesis nemen, is misschien niet het beste idee. In de zomer kan je bovendien nog gebruik maken van het voordelige jobstudentenstatuut. Zodra je werkt, gaat dat niet meer.

4. Bereid je wel al rustig voor

Mensen staren zich soms blind op de zoektocht zelf, maar er zijn veel manieren om je voor te bereiden zonder al te solliciteren. Het belangrijkste is om jezelf te oriënteren, zegt Rombouts. 'Start met: waar ben ik goed in? Wat doe ik graag? Wat is mijn ambitie? In wat voor werkomgeving wil ik terecht komen?'

Op de website van 'Stuvo - Studentenjob en werkervaring' vind je de tool MyCareerCompass. Die kan je op weg helpen. 'Door goed na te denken, ga je kritischer én breder solliciteren', zegt Rombouts. 'Je denkt immers niet meer enkel over het functietype of de sector van je toekomstige job, maar ook over welk soort omgeving je wil.'

De thesisperiode is een ideaal moment om met afstuderen bezig te zijn

Netwerken is ook al een hele stap. Rombouts raadt LinkedIn aan als snelle manier om dat te doen. Als je een LinkedIn-profiel aanmaakt, ben je eigenlijk ook al bezig met solliciteren zonder dat je het zelf beseft. Als je vorige maand op een jobbeurs was, kan je je contacten van daar bijvoorbeeld al toevoegen.

En wat als het echt niet lukt om ermee bezig te zijn? 'Zet bijvoorbeeld om de twee weken een blok van twee uur in je agenda om te focussen op afstuderen.' Op die manier sta je al een hele stap verder dan wanneer je op nul staat na je afstuderen. De thesisperiode is ook ideaal om met afstuderen bezig te zijn, vindt Rombouts. Je leert er jezelf in kennen.

© Célia Del

© Célia Del

5. Blaas het belang van je eerste job niet op

Het heft in eigen handen nemen is dus de boodschap. Maar maak het niet enger dan het al is. Wees niet bang dat je keuze voor je eerste job voor de rest van je leven is. Start gerust in een job die niet je droomjob is, zegt Rombouts. 'Ik houd niet van het woord "droomjob", want dat legt te veel druk.'

Het is oké om gewoon ergens te starten waar je jezelf verder kan leren kennen, waar je een sector en organisatie ontdekt en waar je zorgt dat je gezond blijft. 'In de arbeidsmarkt van vandaag kan je jezelf ontwikkelen, waardoor er daarna nog veel mogelijkheden zijn.'

6. (On)betaalde stages of extra studies: denk goed na

Het kan zijn dat je een aanbod hebt om ergens een (on)betaalde stage te doen. Is dat een goed idee? 'Alle ervaringen zijn goed', antwoordt Rombouts. 'Maar onderschat je diploma niet: een master is nog steeds veel waard. Academische diploma's doen het goed op de arbeidsmarkt.'

Weeg af: wat levert die stage me op? Zijn er dingen die ik enkel hier kan bijleren? Heb ik uitzicht op een vastere job? En als het onbetaald is: hoe erg vind ik dat? Het kan een aantrekkelijke manier zijn om aan ervaring op je cv te komen, maar anderzijds moet je het belang daarvan ook niet overschatten.

'Als een vacature twee of drie jaar ervaring vereist, kan je nog steeds gerust solliciteren', zegt Rombouts. 'Een werkgever is altijd op zoek naar een witte raaf, een profiel dat perfect past bij de organisatiecultuur. Je moet niet elk aspect van de vacature kunnen afvinken.'

In je beslissing mag je ook afwegen wat je op korte termijn gelukkig maakt. Hetzelfde geldt als je een tweede, of zelfs derde studie overweegt. Wat wil je precies doen volgend jaar? Maar ook: wat verwacht ik precies nog te leren in die extra opleiding? Vergeet niet dat je ook op de arbeidsmarkt veel leert.☺

Collaboratie en verzet aan de KU Leuven

77 jaar geleden eindigde de Tweede Wereldoorlog. De KU Leuven kan terugblikken op een erfenis van zowel collaboratie als verzet.

door [Wolf France](#) en [Alex Vancoppenolle](#)

Op 8 mei wordt traditioneel het einde van de Tweede Wereldoorlog herdacht. Die oorlog staat in het collectieve geheugen gegrift omwille van de gruweldaden van de nazi's en de reikwijdte van het conflict. Volgens sommigen is het gevaar van extremisme nog niet geweken en moet de dag tot een officiële feestdag uitgeroepen worden. Zo zou de herinnering aan WOII hoog gehouden worden.

'Globaal genomen stond de Leuvense universiteit erg negatief tegenover de Duitse bezetter'

[Johan Tollebeek](#), *historicus KU Leuven*

Tijdens WOII stond de Belgische bevolking voor een moeilijke keuze: collaboreren of verzetten. Een deel van de bevolking had zich om diverse redenen laten verleiden tot een samenwerking met nazi-Duitsland. Een ander deel van de bevolking verzette zich dan weer actief tegen de Duitse bezetting. Die verschillende omgang met de bezetting leidde tot diepe kloven in de naoorlogse samenleving. Ook aan onze universiteit was dat het geval.

Eigen koers varen

'Qua verzet en collaboratie was de situatie aan de KU Leuven vergelijkbaar met de rest van de maatschappij', vertelt Kjell Corens van het Universiteitsarchief. De positie van de KU Leuven was wel anders: zij bleef vasthouden aan hun onafhankelijkheid. Toch waren er interne spanningen rond de concrete vorm van de samenwerking en het verzet.

'Globaal genomen stond de Leuvense universiteit erg negatief tegenover de Duitse bezetter', zegt historicus Johan Tollebeek (KU Leuven) die gespecialiseerd is in de geschiedenis van de KU Leuven. 'Cruciaal hiervoor was de herinnering aan de ravage die de Duitsers in de Eerste Wereldoorlog in Leuven hadden aangericht. De vernietiging van de universiteitsbibliotheek stond daarvoor symbool. Wanneer in 1940 de nieuwe bibliotheek opnieuw werd vernield, was de rekening natuurlijk vlug gemaakt.'

Rector Honoré van Waeyenbergh. © Universiteitsarchief KU Leuven

Rector in de tegenaanval

De bekendste 'verzetsheld' van de KU Leuven is niemand minder dan toenmalig rector Honoré van Waeyenbergh. Hij koos ervoor om de universiteit open te houden na de capitulatie van België, in tegenstelling tot WOI. Maar dat betekende niet dat hij de Duitse bezetters gedwee zou volgen. Een positie die hem achteraf een heldenstatus opleverde.

Volgens Corens cultiveerde de rector na de oorlog zeker ook zijn heldenstatus. Zo besliste hij om na de sluiting van de Université Libre de Bruxelles (ULB) die studenten op te vangen. Het

verplichte katholicisme werd toen tijdelijk opgeschort. In totaal vonden 583 studenten de weg naar Leuven, waaronder ook een aantal Joden en vrijmetselaars. 'Dat werd later als een verzetsdaad beschouwd, maar was aanvankelijk toch eerder ingegeven als een daad van collegiale samenwerking', stelt Corens.

De Duitsers zagen dat toch anders en lieten rector Van Waeyenbergh opsluiten. Hij weigerde iedere samenwerking en besliste zo om de inschrijvingslijsten van de studenten in te metselen zodat de Duitsers hen moeilijker konden opsporen. De lijsten werden later alsnog gevonden.

Joseph Goebbels, Duitse propagandaminister van de nazipartij aan de universiteitsbibliotheek. © Universiteitsarchief KU Leuven, Topografische Historische Atlas

De student-verzetsheld

De rector was uiteraard niet de enige die weigerde om in de Duitse pas te lopen. Ook studenten pleegden verzet tegen de Duitse bezetter. Veel is er over deze studenten nog niet geweten. Van clandestiene organisaties is nauwelijks bronmateriaal overgebleven. Zo wordt het moeilijk om een volledig beeld te vormen over het aantal studenten dat deel uitmaakte van het verzet. Een aantal figuren springen er toch bovenuit.

Proffen werden aangespoord om hun lessen te stoppen als een Duitse militair het leslokaal binnenkwam

De bekendste student-verzetsheld is ongetwijfeld Jan Daelemans. Bij het uitbreken van de oorlog was hij nog student Rechten en lid van het KVHV. Hij werd, zoals de meeste van zijn leeftijdsgenoten, aan het begin van de oorlog gemobiliseerd. In tegenstelling tot hen keerde hij na de capitulatie van België niet meer terug naar de universiteit. Integendeel: hij sloot zich aan bij het verzet.

In 1943 ging hij zelfs over tot gewapend verzet. Volgens Corens was hij actief bij de Maquis: groepen die zich schuilhielden in bossen of bergen en van daaruit in opstand kwamen. Daelemans werd echter in een valstrik gelokt en gruwelijk vermoord in de provincie Luxemburg. Het leverde hem al snel een martelarenstatus op. Corens: 'Op de plaats waar hij werd neergeschoten staat nu een kapel, die de rector heeft ingezegend.'

Zeker niet alle studenten namen de wapens op. Jan Daelemans was bovendien ook al actief bij het sluikeblad *De Vlaamsche Vlagge*, samen met geneeskundestudent Hubert Peeters. In tegenstelling tot Daelemans bleef Peeters wel studeren aan de KU Leuven en zou hij in 1943 zelfs promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De keuze voor het verzet betekende dus niet automatisch het einde van de studie.

Symbolisch verzet

Toch waren de meeste studenten bang om hun gewone leven te verliezen. Het statuut van student gaf een zekere veiligheid. Velen besloten dan ook om in Leuven te blijven. Enkel eerstejaarsstudenten werden tijdens de oorlog opgeroepen voor de verplichte tewerkstelling, maar zij doken dan veelal onder. Er heerste ook solidariteit: ouderejaars brachten vaak cursussen rond om de kennis

clandestien te verspreiden.

De positie van de Belgische universiteiten was duidelijk: ze waren onafhankelijke kennisinstellingen. Het was evenwel moeilijk om dat telkens af te dwingen. Proffen werden, volgens Corens, door de rector aangespoord om hun lessen te stoppen en de studenten naar huis te sturen als een Duitse militair het leslokaal binnenkwam.

Rector Van Waeyenbergh had tijdens de oorlog een sterk netwerk dat hij ook intensief gebruikte. 'Door bemiddeling van koningin Elisabeth en onder internationale druk werd zijn gevangenisstraf omgezet in huisarrest', weet professor Tollebeek. 'Van Waeyenbergh was zelf ook een goede bemiddelaar', vult Corens aan. 'Veel studenten kwamen in de problemen door bijvoorbeeld de avondklok. De rector pleitte dan telkens bij de Duitse bezetter om de studenten vrij te laten.'

Collaboratie onder studenten

Naast weerstand was er ook medewerking met de Duitse bezetter. Toch gaat het ook hier waarschijnlijk om kleine aantallen. Volgens historicus Koen Aerts (UGent) was 95% van de mensen dan ook vooral bezig met overleven en brood op de plank te krijgen.

Toch namen studenten vaak een andere rol op dan gewone burgers. 'Ze namen wellicht vaker

een zichtbare positie in, omdat ze hun opleiding in dienst van de vijand konden valoriseren, onder andere door middel van propaganda', zegt Aerts erover. 'Het ging veeleer om politieke en culturele collaboratie, dan het aangeven van bijvoorbeeld Joden', voegt Corens toe.

'Er was in het interbellum een verrechtsing van de samenleving en dus ook onder studenten'

Koen Aerts, historicus UGent

Verder was er collaboratie uit opportunisme, bijvoorbeeld om een carrière uit te bouwen. Net zo goed waren er ook die uit ideologische overwegingen meededen. 'Helaas is er nog maar weinig onderzoek gedaan naar hun individuele motivatie', zegt Aerts.

Schipperen tussen collaboratie en verzet

De relatie van het KVHV met WOII is ambigu. Aerts: 'Er was in het interbellum een verrechtsing van de samenleving en dus ook onder studenten.' Het KVHV bestond aan de vooravond van WOII uit een mix van botsende ideologieën, al had het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV) een belangrijke positie verworven. Een duidelijke lijn kon wel niet getrokken worden.

'Er werd aan het begin van de oorlog opgeroepen tot verzet, maar ook om meetings bij te wonen van het collaborerende VNV', weet Corens. De interne spanning was dus merkbaar. Sommigen traden toe tot het verzet, anderen sloten zich aan bij de collaboratie.

Het tijdschrift van KVHV, *Ons leven*, werd finaal door de Duitse bezetter stopgezet. 'Dat was officieel omwille van papiertekort, maar eigenlijk mede doordat er een aantal kritische artikels in verschenen waren tegen de Duitse bezetting', zegt Corens van het Universiteitsarchief.

Corens vult aan: 'Misschien is het beter dat de Duitsers *Ons Leven* hadden opgedoekt, zo verdween de interne verdeeldheid ook naar de achtergrond en bleef mogelijke schade beperkt.'

Tijdens de oorlog raakte KVHV haar functie als koepel voor Vlaamse studenten dan ook kwijt.

Herstel en herdenken

Bij de bevrijding na de oorlog werden collaborateurs opgepakt en berecht. In die processen werd rekening gehouden met hun opleiding. 'De rechtbank ging er meestal vanuit dat hoger opgeleiden hun gedrag en de gevolgen ervan beter hadden kunnen inschatten', verklaart Aerts.

Na de oorlog dienden studenten bij de inschrijving aan de universiteit een enquête in te vullen. Collaborerende studenten werden immers aan alle Belgische universiteiten geweigerd. Die selectie verdween al snel. 'De vraag kan natuurlijk ook gesteld worden hoe eerlijk deze enquêtes werden ingevuld', stelt Corens.

'In historisch onderzoek wordt er vooral gekeken naar collaboratie, onder andere omdat er daar ook meer bronnen over zijn', verklaart Aerts. Als gevolg blijft het verzet en het gewone leven een blinde vlek. 'Onderzoek daarnaar is veel moeilijker, omdat het allemaal clandestien verliep en er weinig bronnen overbleven. Dat is helemaal anders met die procesdossiers van collaborateurs', besluit Aerts. ☺

Collaborateurs worden van het Hogeschoolplein naar de Tiensestraat geleid. © Universiteitsarchief KU Leuven, Topografische Historische Atlas

Vlaams-Waalse verschillen bedreigen de erkenning van seksuologen

Seksuologen zijn nog steeds niet erkend: iedereen die wil, kan zich 'seksuoloog' noemen. België schuiftel dichtter bij een officiële erkenning, maar verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië staan in de weg.

door Thomas Maes

Omdat erkenning uitblijft, staat de deur voor misbruiken wagenwijd open. 'Ik heb ooit een patiënt gehad die naar een zogenaamde seksuoloog ging, waarbij die "seksuoloog" zelf vrijde met de patiënt in kwestie', vertelt Chloé De Bie van de Vlaamse Vereniging van Seksuologen (VVS) gefrustreerd.

'Erkenning geven aan opleidingen die niet verbonden zijn aan een hogeschool of universiteit is moeilijk voor ons'

Nathalie Muylle, kamerlid CD&V

Drie vierde van de bevolking zoekt vandaag nog geen hulp bij seksuele problemen. Wie de stap zet, doet dat vaak pas na zeven jaar. 'Stel dat je eindelijk de stap zette naar hulp en je bij een charlatan terecht komt', gaat De Bie verder, 'Hoe lang kan dit nog?'

Erkenning

Door seksuologen te erkennen ontstaat er kwaliteitscontrole. 'De overheid zorgt dan dat enkel wie aan de opleidingsvoorwaarden voldoet, zich klinisch seksuoloog mag noemen', legt De Bie uit. Voorlopig doet de VVS zelf aan kwaliteitsbewaking door op hun site een overzicht te bieden van kwalitatieve klinische seksuologen.

Daarnaast is erkenning een stap richting terugbetaling van seksuologische raadplegingen en kan het ervoor zorgen dat mensen sneller hulp zoeken bij problemen. Dat is nodig, vertelt De Bie: 'Seksuele problemen zijn als kanker. Hoe langer je wacht, hoe erger het wordt. Als je er snel bij bent, is het waarschijnlijker dat er na een aantal sessies vooruitgang is.'

Voorlopig blijft het wachten op het advies van de Federale Raad voor de Gezondheidszorgberoeven. Als dat er is, kan het wetgevend werk starten.

Waalse seksuologie opleiding is Vlaamse niet

Om klinisch seksuologen te erkennen, is een akkoord nodig over de opleidingsvoorwaarden voor die erkenning. Daar wringt het schoentje, want 'het onderwijslandschap in Vlaanderen en Wallonië is op zoveel vlakken verschillend', aldus CD&V-Kamerlid Nathalie Muylle.

Waar Vlaanderen meer universitair gericht is en hogescholen meer ingekapseld zijn in die universiteiten, heeft Franstalig België een grotere scala aan aparte opleidingen binnen de (geestelijke) gezondheidszorg. Ook buiten hogescholen en universiteiten, zo vertelt Muylle: 'Het ligt moeilijk voor ons om therapie-opleidingen te erkennen die niet verbonden zijn aan een hogeschool of universiteit.'

Een universitaire opleiding in de seksuologie aan de faculteit Geneeskunde, samen met vol-

doende uren werkervaring onder supervisie en geregelde bijscholing, zijn volgens de VVS en de Franstalige beroepsvereniging SSUB minima als je erkend wilt worden als seksuoloog.

Specialisatie van psychologie

'Een universitaire opleiding specifiek in seksuologie is niet nodig', vindt Kamerlid Muliere Gerkens (Ecolo). 'Dat is te beperkend. Een master psychologie als basis, met aanvullend een minimum aantal uren seksuologische opleiding en stage onder supervisie past beter.'

'Het is rampzalig om alles te standaardiseren en een methode te verplichten'

Muliere Gerkens, kamerlid Ecolo

'We moeten ermee stoppen alles te standaardiseren en één bepaalde interventiemethode te verplichten. Dat is rampzalig', gaat Gerkens door.

De wet rond klinische psychologen geeft aan verschillende stromingen binnen de psychologie geen erkenning: nu enkel de seksuologen erkennen gaat niet, zegt Gerkens stellig. 'De wetgeving rond psychologen moet aangepast worden zodat daarbinnen ruimte komt voor specialisaties zoals seksuologie.' ☺

Gedaan met de hokjes bij Studentenvoorzieningen

De KU Leuven hervormt Studentenvoorzieningen grondig. Niet meer hollen van dienst naar dienst, want het personeel gaat nauwer samenwerken. In Arenberg loopt een pilootproject.

door [Tijs Keukeleire](#)

Op 14 februari was het feest op campus Arenberg: in blok I opende 'Stuvo Arenberg' met gratis koffiekoeken. Het project is een primeur in Leuven. In eenzelfde ruimte vind je zowel mensen van de Sociale Dienst, Huisvestingdienst, Dienst Studietoelagen, Functiebeperkingen als het Student Career Center.

Het nieuwe project past in het plaatje van 'Stroomsgewijs', het veranderingstraject waar Studentenvoorzieningen mee bezig is. De verkokerde werking moet eruit: in de plaats overleggen verschillende domeinverantwoordelijken en teams met elkaar. Studentenvoorzieningen gaat voortaan door het leven als 'KU Leuven Stuvo'.

De student ontzorgen

Hoe werkt dat concreet? In Arenberg kan je tijdens de spreekuren gewoon binnenwandelen. Een medewerker uit een willekeurige dienst wacht je daar op en probeert de juiste aanpak voor je te vinden.

'Vroeger moest je als student je eigen vraag opsplitsen in stukjes en de juiste diensten aanspreken', vertelt Ann Gaublonne, directeur van Studentenvoorzieningen. 'Nu gaan we de student ontzorgen. Als je een vraag stelt, brengen wij de nodige professionals samen.'

Als je maar een specifieke vraag hebt, kan je nog steeds meteen een afspraak maken met de juiste dienst. De vernieuwing is vooral bedoeld voor de student met meerdere vragen of een complexe vraag. Cijfers over hoe vaak studenten nu meerdere diensten aanspreken, heeft Gaublonne niet. 'Het gaat eerder over verhalen van studenten die vroeger bij verschillende diensten langs gin-

gen zonder dat die dat van elkaar wisten.'

Iedereen welkom

Dat klinkt best intens voor de medewerkers van Stuvo. Gaublonne geeft toe dat de nieuwe manier van werken op dit moment nog inspanning vergt. 'De winst ligt vooral in kwaliteit voor de student', zegt ze. 'Maar ik ben ervan overtuigd dat dit op termijn niet noodzakelijk extra werk is. Door het extra overleg kan je op termijn efficiëntiewinsten boeken.'

In hetzelfde gebouw vind je ook de studiebegeleiders en monitors van faculteiten

De zorg- en welzijnssector werkt al langer zo, zegt Gaublonne. Voor Gaublonne in 2019 aan het hoofd kwam van Studentenvoorzieningen, werkte ze zelf jarenlang in de gehandicaptenzorg.

Innovatief aan Arenberg is dat de locatie dichterbij wetenschapsstudenten zit. 'Maar we zien dat er ook studenten uit het centrum aankloppen', vertelt Bram Schaefer, mandataris Studentenvoorzieningen bij studentenkoepel LOKO. 'Voor hen is het misschien discreter om naar een plaats te gaan waar je minder mensen kent.'

Maar twee faculteiten

En misschien wel de belangrijkste innovatie aan Stuvo Arenberg: in hetzelfde gebouw vind je ook de studiebegeleiders en monitors van faculteiten. Al zijn er op dit moment enkel mensen van de faculteiten Wetenschappen en Ingenieurswetenschappen.

Die faculteiten waren enthousiast om in te stappen en er kwam bovendien net een ruimte vrij. Een groep personeelsleden uit het Van Dalecollege, het hoofdkwartier van Stuvo in de Naamsestraat, wilde daarop vrijwillig van bureau wisselen.

De tweedelijnszorg blijft wel in het Van Dalecollege. Er zitten normaal dus geen huisartsen of psychologen in Stuvo Arenberg, al kunnen zij makkelijk op de fiets springen of inbellen. Ook de 'back office' blijft in het Van Dalecollege.

Studieruimte in Van Dalecollege

Het is uitkijken of er nu ook andere 'hubs' komen in Leuven. Eerst moet Stuvo Arenberg geëvalueerd worden. Het proefproject loopt nog tot eind volgend academiejaar.

Instinctief lijkt de compacte Gasthuisberg-campus ook geschikt, maar hoe realiseer je ooit een hub in de versnipperde centrumcampus? 'Het Van Dalecollege hoeft zich niet enkel te verspreiden over Leuven: wij kunnen ook de deuren openstellen', vertelt Gaublonne. 'Op dit moment is het Van Dalecollege nog "Het huis voor alle mensen met problemen". Maar wat als we in het Van Dalecollege een studieruimte zetten? Of een functie gelijkaardig aan Pangaea? Er zijn nog veel mogelijkheden om leren en leven meer te integreren.'³

Nog niet meteen een Alma op elke campus

Aan de ene KU Leuven-campus krijg je nog heel andere voorzieningen dan op de andere. De universiteit werkt nu aan een visie over alle campussen heen. Het is de vraag wat er gebeurt met de hogescholen.

door [Tijs Keukeleire](#)

In september heeft de KU Leuven haar partnerhogescholen uit de Stuvoraad gehaald. Voortaan praten zij dus niet meer mee over KU Leuven-studentenvoorzieningen. Studentenvoorzieningen zijn bijvoorbeeld huisvesting, Alma's, fietsverhuur of studentenpsychologen.

De beslissing was een positieve keuze, benadrukt Ann Gaublonne, directeur van KU Leuven Studentenvoorzieningen. 'We hadden nog geen forum om na te denken over onze visie op studentenvoorzieningen voor alle KU Leuven-studenten.' De universiteit blijft intensief samenwerken met de hogescholen via het Expertiseforum, een orgaan van de Associatie KU Leuven.

'Thomasmoriseren'?

Waarom zaten die hogescholen oorspronkelijk in de Stuvoraad? Op de KU Leuven-campussen buiten Leuven zijn zij belangrijke partners van de KU Leuven. In Brussel, Gent en Brugge staat de lokale hogeschool volledig in voor de studentenvoorzieningen van KU Leuven-studenten. Op alle andere campussen is er een vorm van samenwerking.

'De dienstverlening hangt nu nog te sterk af van op welke campus je zit'

[Pepijn Nollet](#), voorzitter *Studentenraad KU Leuven*

Het is geen geheim dat dat niet overal vlot loopt. Twee jaar geleden nam de KU Leuven studentenvoorzieningen op campus Geel en De Nayer (Sint-Katelijne-Waver) voor een groot deel over. Wanneer we haar de zaak voorleggen, benadrukt Gaublonne dat dat ook op vraag van de lokale hogeschool, Thomas More, was. 'Wij hebben dat niet alleen beslist. Blijkbaar speelde er een historiek.'

Hoewel Gaublonne de beperktere samenwerking in Geel en De Nayer positief evalueert, is het niet de bedoeling om overal minder intensief samen te werken met de hogescholen. De nieuwe Stuvoraad is wel een kans om in de toekomst te kijken of 'in elke campus wel het ideale samenwerkingsmodel van kracht is'. 'Maar de dialoog over welk model we waar willen, moet zelfs nog beginnen.'

Meerjarenplan

Wat er wel op de planning staat: een meerjarenplan tegen juni. De Studentenvoorzieningen wil dat campusstudenten zo gelijkwaardig mogelijk behandeld worden. 'De dienstverlening hangt nu nog te sterk af van waar je studeert', verwoordt voorzitter Pepijn Nollet het. 'We willen niet dat iedereen op elke campus exact hetzelfde krijgt, maar we willen wel een degelijk minimum aan dienstverlening.'

Een student die aan campus Brussel studeert, maar in Leuven op kot zit, kan geen beroep doen op voorzieningen in Leuven

Gaublonne spreekt liever niet over een minimum. 'Het is zeker niet de bedoeling om een checklist op te leggen aan elke campus', zegt ze. Het gaat eerder om het kader waaraan voorstellen

op de campussen getoetst worden. 'We kunnen dan voorstellen beluisteren en adviseren vanuit het KU Leuven-meerjarenplan.'

Wie bepaalt, en wie betaalt?

Tweede heikel punt dat in juni wordt afgeklopt, is een nieuw financieringsmodel. 'De huidige financiering is organisch gegroeid, waardoor het een heel ontransparant geheel is geworden', vindt Gaublonne.

Het model zorgt voor obstakels. Zo kan een student die studeert aan campus Brussel, maar in Leuven op kot zit, nog steeds geen beroep doen op voorzieningen in Leuven. Er is wel al een oplossing voor Alma-maaltijden en de cultuurkaart.

Belangrijke vraag: wat met diensten die ontwikkeld en betaald zijn in Leuven, maar wel beschikbaar zijn voor alle KU Leuven-studenten? Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanbod aan online afstudeerbegeleiding. Wie mag beslissen over de koers van die projecten? Enkel de ontwikkelaar of betaler, of ook de andere campussen? Gaublonne wil daar niet ingaan op de details, omdat de besprekingen nog lopen.³

Het 'practice what you preach'-onderzoeksmodel

Na drie jaar is het onderzoekers van de UCLL gelukt om kunstleder te maken van appels en peren. Dat soort praktijkonderzoek is wat de hogeschool onderscheidt van de universiteit.

door [Alon Nudler](#)

APPEAL, een project aan de hogeschool UCLL (University Colleges Leuven-Limburg), ontwikkelt sinds 2019 een plantaardig leder product dat kan worden gebruikt voor kleding en accessoires.

De projectleider, Evert Vanecht, vertelt *Veto* over de voortgang die sindsdien is geboekt. Met behulp van de schillen en rotte vruchten zijn de chemici erin geslaagd om een mengsel te maken en dat te persen tot hoogwaardig imitatieleer.

Milieuvriendelijk leder

Dat is niet alleen een waardevol gebruik voor wat anders een afvalstroom is; het is ook beter voor het milieu. 'Traditioneel leerlooien gebruikt veel schadelijke chemicaliën', legt Vanecht uit. 'Bij APPEAL zijn wij in staat een vergelijkbaar materiaal te maken dat composteerbaar, goedkoper en lokaal geproduceerd is'.

Bij APPEAL staan ze al verder. Ze hebben manieren gevonden om het appelleer sterker maar nog steeds composteerbaar te maken door natuurlijke additieven te gebruiken. Volgens Vanecht zouden handtassen, zoals het afgebeeld prototype, al volgend jaar klaar kunnen zijn voor kleinschalige productie.

'Contact tussen de studenten en het werkveld maakt het veel motiverender'

[Evert Vanecht, projectleider UCLL](#)

'Dat proces van vrij snelle innovatie is grotendeels te danken aan de bijdragen van derdejaarsstudenten die in onze labo's werken', aldus Vanecht. Bij alles, van de materiaalontwikkeling en optimalisatie tot aan de literaire studies, spelen zij een rol. 'Het contact tussen de studenten en het werkveld maakt het veel motiverender', gaat Vanecht verder.

Expertisecentra

Toegepast onderzoek zorgt dus voor een hogere betrokkenheid. Niet alleen tussen de onderzoekers, maar ook vanuit bijvoorbeeld de industrie en de media. Aan de universiteit hebben onderzoekers tot hun doctoraat bijna geen impact buiten hun werkgroep of departement. De hogeschool biedt echter al vroeg in de opleiding impactvolle projecten aan.

'Het is belangrijk om te leren terugkoppelen naar wat we doen'

[Elizabeth Cans, leidinggevende expertisecentrum Inclusie, Participatie en Diversiteit](#)

Het onderzoek van Vanecht maakt deel uit van het expertisecentrum Duurzame Technologie. De UCLL heeft acht van zulke centra, die zich allemaal richten op bredere en interdisciplinaire vraagstukken.

Zo gaat het onderzoek bij het centrum Didactiek bijvoorbeeld over de efficiënte manieren om les te geven, ongeacht het vak. Bij het centrum Veerkrachtige Relaties handelt het over dienstverleningen voor de vorming van sterke relaties en organisaties.

Jan Van Dierdonck, leidinggevende van het centrum Duurzame Technologie, vervolgt over ander onderzoek dat zij ondernemen: 'In een van de projecten onder de focuslijn "Milieu en gezondheid" zijn wij het probleem van antibioticaresistentie (*bacteriën zijn dan ongevoelig voor antibiotica, red.*) nagegaan.'

Daar kwamen ze erachter dat een industriële partner een bestaand toestel had om die antibioticaresistentie te detecteren. Door samen te werken met hogeschoolstudenten werd de detectietijd van antibioticaresistentie aanzienlijk verbeterd.

© UCLL

Toepassing van kennis

In een ander project keken studenten naar wooncomplexen en onderzochten ze manieren om de verwarmingselementen beter met elkaar te laten communiceren.

Vaak zijn dat zogeheten praktijkgerichte, wetenschappelijke onderzoeken (PWO's) waar kennis direct wordt toegepast. 'Dat is natuurlijk het verschil tussen de hogeschool en de universiteit', sluit Van Dierdonck af.

Elisabeth Cans is de leidinggevende van het expertisecentrum Inclusie, Participatie en Diversiteit. Dat centrum heeft vijf focuslijnen: interactie en dialoog, inclusiviteit in het onderwijs, sport als hefboom voor inclusie, digitale wijsheid en, sinds dit jaar, discriminatie en gelijkheid.

Als Cans nadenkt over het belang van diversiteit- en onderwijsonderzoek, zegt ze dat 'het belangrijk is om te leren terugkoppelen naar de praktijk. Een soort practice what you preach-onderzoeksmodel.'

Levensvatbaar onderzoek

De combinatie van praktische expertise met vooruitstrevend denken: dat is wat onderzoek aan de UCLL wil zijn. Het APPEAL-project is zo'n voorbeeld van hoe dergelijk onderzoek niet alleen een impact kan hebben op het respectievelijk gebied, maar ook in de samenleving: fruitleer is nog

© Freya Caris

indrukwekkender als het ontwikkeld is tot een collectie accessoires en afkomstig is van lokale boeren.

'Ik wil liever geen onderzoeksproject meer hebben wat niet resulteert in output voor de maatschappij'

[Pieter Willems, directeur onderzoek UCLL](#)

Volgens de directeur van het onderzoeks- en expertisecentrum, Pieter Willems, was dat precies wat de herstructurering in 2019 wilde doen. 'Ik wil liever geen onderzoeksproject meer hebben wat niet resulteert in een output voor de maatschappij.'

'Als onderzoekers samen met ons aan hun projectvoorstel werken,' vervolgt Willems, 'vragen we hen ook om na te denken over de langetermijnplanning en welk consortium van betrokken experts ze zouden willen samenstellen.' Zo zitten in het consortium van APPEAL bijvoorbeeld niet alleen chemici, maar ook modeontwerpers, boeren en productie-ingenieurs.

Financiering

De financiering wordt in een solidaire vorm verdeeld tussen de expertisecentra. Dat geeft de kleinere centra dezelfde mogelijkheden om hun onderzoek uit te voeren. 'Het onderzoeks- en expertisecentrum groeit met dank aan de financiering die van internationale, nationale of regionale subsidiekanalen komt' en dat maakt Willems trots.

'Terwijl universiteitsstudenten vaak onderdompelen in boeken en wetenschappelijke artikels, zijn hogeschoolstudenten bezig met innovatie en het bouwen van oplossingen. Dat wil niet zeggen dat het één beter is dan het ander, maar in een wereld die wordt geconfronteerd met crisissen, zijn zowel theorie als praktische toepassingen van belang.

Cans zegt daarover dat de UCLL 'continu beter wordt in het vermogen om koppelingen te maken met de praktijk. 'Dat maakt ons onderzoek levensvatbaarder in de samenleving.' »

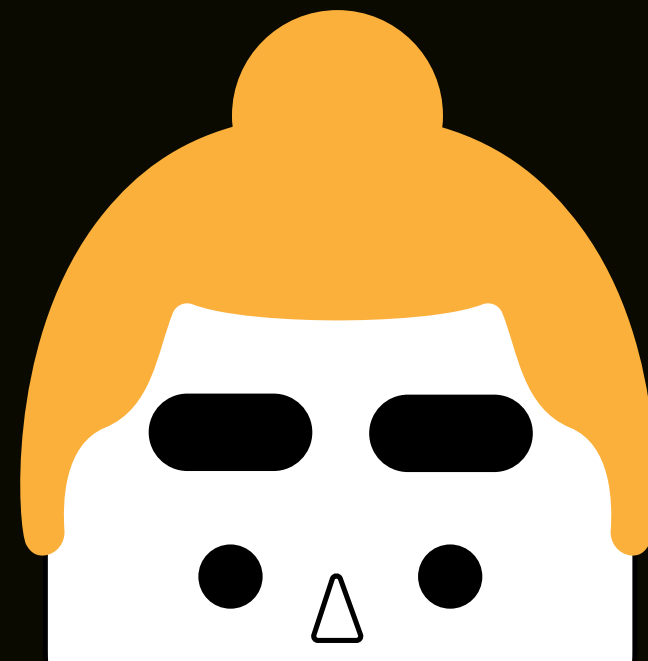
Portfolio

Deze beeldpagina, die trouwens uitneembaar is, is een ode aan die mensen die zich naast hun dagelijkse bezigheden uiten aan de hand van beeld en fotografie.

Doorgaans tonen we het werk van studenten die zich creatief uiten naast hun niet-creatieve studies en/of werk. Toch genieten mensen uit de creatieve sector enorm van hetzelfde soort afleiding. In deze editie beschouwen we hoe fotografie en nabewerking ook de vrije tijdsbesteding van een professionele creatieveling worden.

Deze week presenteren wij het werk van Jelle Rondas, grafisch vormgever van opleiding, en sinds kort fulltime *front-end* developer van beroep.

'Europeanen moeten beseffen dat wat we nu hebben geen garantie is voor de toekomst'

© Helena Van Schelvergem

Ruslandexpert Jan Balliauw analyseert de aanleiding van het conflict in Oekraïne en blikkt voorzichtig vooruit: 'Als Zelenski niet was gebleven, zou het kaartenhuisje heel snel zijn ingestort.'

door Arno Faggio, Del Giglio
en Helena Van Schelvergem

U bent in maart dit jaar naar Moskou gegaan, maar u moest vrijwel onmiddellijk terugkeren naar België omdat uw accreditatie niet in orde was. Welk gevoel had u daarbij?

Jan Balliauw: 'Dat vond ik heel jammer. Ik was naar Moskou gegaan met hetzelfde idee als vroeger: ik wilde de Russische stem laten horen. Om praktische redenen kon ik niet blijven. Zonder accreditatie kon ik überhaupt niets doen. Ik had geen enkel vooruitzicht op een accreditatie. En dan was er nog die nieuwe mediawet die retroactief werkte. Als je bijvoorbeeld het woord 'invasie' gebruikt, kan je een gevangenisstraf krijgen tot vijftien jaar.'

Gaat u straks terug? Mét accreditatie?

'We zijn nu aan het uitzoeken wat de mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld voor 9 mei. Voor de parade op de Dag van de Overwinning (*de herdenking van de overwinning op nazi-Duitsland, red.*) zullen waarschijnlijk veel journalisten aanwezig zijn. Maar voorlopig horen we dat het moeilijk is. Vroeger bestond er een akkoord tussen de EU en Rusland over de vereenvoudiging van de visumprocedure voor journalisten. Ondertussen bestaat die procedure niet meer, omdat we in de ogen van Rusland een onvriendelijk land zijn.'

Denkt u dat het huidige conflict echt zo onvermijdelijk was als sommigen beweren?

'Het feit dat het nu is begonnen, is een keuze van Rusland. Er was geen directe bedreiging voor de veiligheid van Rusland. Normaal wacht je tot een bedreiging zich materialiseert, vooraleer je toeslaat. De Russen hebben voor hun inval in Oekraïne een aantal zeer twijfelachtige redenen aangevoerd: dat Oekraïne zou klaarstaan om een grootscheeps offensief te beginnen tegen de Russischsprekenden in de Donbas. Daar bestonden eigenlijk geen aanwijzingen voor.'

'Het Kremlin heeft zelfs het woord "genocide" in de mond genomen. Dat is een zeer zware aantijging, opnieuw zonder de minste bewijzen te leveren. Je begeeft je op zeer glad ijs om op basis daarvan een preventieve oorlog te beginnen; eigenlijk is dat een overtreding van alle internationaalrechtelijke regels. Er is ook nog die beschuldiging van nazisme: extreemrechts in Oekraïne heeft zich bij de laatste parlementsverkiezingen verenigd en ze hebben nog geen twee procent gehaald.'

'Daarnaast heb je de decennialange aanloop naar die oorlog, en daar denk ik dat we wel wat fouten hebben gemaakt. We hebben in 2008 bijvoorbeeld beloofd aan Oekraïne dat het land ooit lid zou worden van de NAVO, maar zonder

daar concrete stappen aan te verbinden. Het toetredingsproces is nooit in gang gezet. Het Westen heeft daardoor de woede van Rusland opgewekt, omdat Oekraïne voor hen een speciale plaats inneemt: cultureel en historisch, maar ook als militaire bufferstaat.'

'Ik denk dat er bij Poetin ook wat teleurstelling speelt: de westerse leiders hebben aan het begin van Poetins presidentschap zijn uitgestoken hand wel geschud, maar niet van harte. Voor Russen is het belangrijk dat je zegt: 'Ik wil je vriend zijn'. Als je die vriendschap niet nakomt, raak je de Russen heel diep. Het is alsof je verraad pleegt ten opzichte van de vriendschap.'

Dan is het conflict dat we nu zien misschien wel een verderzetting van het conflict in 2014?

'Wat er in 2014 in Oekraïne is gebeurd, blijft psychologisch en emotioneel zwaar wegen voor Poetin. Het feit dat toenmalig president Janoekovitsj – die wettig verkozen was – op de vlucht is geslagen, heeft men in Rusland aanzien als een staatsgreep. Dat klopt natuurlijk niet, want de president heeft zelf het hazenpad gekozen. Men heeft hem niet opzijgeschoven, maar toch spreekt het Kremlin nog steeds in die termen. Waarna je natuurlijk de cascade kreeg: Rusland heeft militairen gebruikt om de Krim te annexeren en het heeft ook militairen gestuurd naar Oost-Oekraïne, hoewel het dat nooit heeft willen bekennen. Daar is de oorlog begonnen die tot 24 februari heeft geduurd.'

'De Russen begrijpen nog steeds niet dat Oekraïners Rusland zien als een prioritaire vijand'

'Het plan van Poetin was om met een Russische-stijl blitzkrieg Kiev in te nemen en een marionettenregering te installeren met Russischgezind leiderschap. Zo zou Oekraïne onder controle van het Kremlin komen te staan. Dat is mislukt en de Russen hebben gigantische verliezen geleden omdat ze de situatie in Oekraïne totaal fout hadden ingeschat.'

'Ze begrepen niet – of begrijpen het nog steeds niet – dat Oekraïners Rusland zien als een prioritaire vijand. De Oekraïners willen niet bevrijd worden door de Russen, integendeel. Ze willen dat de Russen hen zoveel mogelijk met rust laten. Als je kijkt naar Kharkov en Marioepol, waar veel Russischegezinden en etnische Russen wonen... Die steden zijn nu het zwaarst toegeta-

keld. Tja, wie ben je dan aan het bevrijden?'

Met Zelenski is er een soort heroïsche vaderlandsverdediger opgestaan. Hoe belangrijk is een figuur die zich zodanig op de voorgrond zet in de strijd?

'Heel belangrijk, omdat hij een signaalfunctie heeft. In de beginuren van de oorlog was er discussie in Kiev: men wou Zelenski naar een veilig oord brengen, maar hij heeft zelf beslist om ter plaatste te blijven. Daardoor zijn de staatsorganen blijven draaien, want als ministers en de president zelf zeggen dat het niet meer veilig is, zou het hele kaartenhuis in elkaar storten.'

'Het beste voorbeeld daarvan zijn de spoorwegen, maar er zijn ook veel andere maatregelen genomen om bijvoorbeeld de voorraad van de supermarkten staande te houden. Je houdt daarmee de economie min of meer draaiende en je maakt het voor de Oekraïners leefbaar.'

Denkt u dat het conflict al veel eerder zou zijn beslecht als Zelenski uit Oekraïne was vertrokken?

'Ik denk het wel, ja. Dan zou het kaartenhuisje heel snel zijn ingestort. Mensen aan het front zouden zich dan ook vragen gaan stellen: "Hoe komt het dat de president op de vlucht slaat?" Zelenski heeft volgens mij heel goed aangevoeld wat het algemene gevoel was in Oekraïne: een soort van *no pasaran*. En daarop heeft hij ingespeeld. Nu vielen alle puzzelstukjes op zijn plaats, en hebben de Oekraïners een veel grotere weerstand kunnen bieden dan alle experts ooit mogelijk hadden geacht.'

Hoe ziet u de toekomst voor Rusland na de oorlog?

'Momenteel ziet het er niet goed uit, in de zin dat Rusland een soort van zwart gat aan het worden is in de Europese economie. Het is natuurlijk niet zo dat Rusland volledig geïsoleerd is. Landen in Azië, Afrika en Zuid-Amerika proberen zich neutraal op te stellen. Zelfs India stelt zich voorlopig neutraal op en probeert met Rusland handel te drijven.'

'Ik denk dat het heel moeilijk zal zijn om met Rusland weer te doen alsof er niets gebeurd is als de oorlog ooit gedaan is. In de Europese context zal Rusland een periode van isolatie tegemoet gaan, zowel politiek als economisch.'

Wat dan met Westerse leiders die op goede voet stonden met Poetin?

'Mocht Marine Le Pen aan de macht zijn gekomen, zou Poetin blij geweest zijn om op die manier toch een soort bondgenoot te hebben

gekregen binnen de Europese Unie. Dat is ook iets waarop hij speculeert op lange termijn, denk ik. Hij hoopt dat er onvrede komt in Europa door de stijgende gasprijzen en dat mensen het grotere verhaal niet meer zien.'

'Als Europeanen gaan denken dat onze belangen niet meer op het spel staan, zullen populistische bewegingen daar zeker op inspelen. Dan zou Rusland er in slagen om de EU uit elkaar te spelen, ook door politieke leiders aan de macht te krijgen die veel positiever staan tegenover Rusland.'

Kunnen we dan concluderen dat democratie geen einddoel is, maar een werkwoord?

'Ja, en het gaat om de mentaliteit. Het hoofdidee van de EU is de politieke samenwerking en de garantie dat je conflicten oplost, maar niet met wapens. We hebben op dat vlak een slechte geschiedenis, want vorige eeuw hebben we het tweemaal wél met wapens gedaan en daar heeft de hele wereld de gevolgen van gedragen. Ik denk dat we vooral aan iedereen in Europa moeten duidelijk maken dat wat we nu hebben niet gegarandeerd is voor de toekomst.'⁹

Internationaal kort

tekst: [Arno Faggio Del Giglio](#)
beeld: [Lara Lismont](#)

Crisis in Nigeria

Education Writers' Association of Nigeria (EWAN), een Nigeriaanse actiegroep van journalisten, heeft vorige week geprotesteerd tegen het politieke beleid in hun land. Ze eisen een onmiddellijke heropening van de Nigeriaanse universiteiten.

De interventie was broodnodig, aldus de journalisten, omdat 'de nonchalante houding van de regering van president Muhammadu Buhari de universiteiten al bijna drie maanden gesloten houdt'.

Universiteiten in Nigeria lijden onder infrastructurele verloeding, gebrek aan faciliteiten, slechte docent-studentverhoudingen, slechte financiering en morele en academische corruptie. 'Ons land zit in een onderwijscrisis', dixit de voorzitter van de actiegroep in *Premium Times*.

Franse opluchting

Onderzoekers in Frankrijk halen opgelucht adem na de herverkiezing van de Franse president Emmanuel Macron. Onderzoekers vreesden dat het anti-immigratie en anti-EU-beleid van Le Pen het onderzoek en de internationale samenwerking zou schaden, aldus een analyse in onderzoeksmagazine *Nature*.

Hoewel Macron de favoriete kandidaat was van heel wat wetenschappers, is het nog niet duidelijk hoe de tweede termijn van Macron het onderzoek ten goede zou kunnen komen. Zijn beleid heeft namelijk te weinig focus en zijn plannen zijn vaag.

'Macron heeft enkel een visie op korte termijn en die is utilitaristisch', zegt Patrick Lemaire. Hij is bioloog en voorzitter van de Franse universiteitenalliantie. 'Macron denkt alleen aan salarisverhogingen om jobs aantrekkelijker te maken. Over het tekort aan vaste jobs heeft hij het nooit, en dat is heel frustrerend.'

In opstand

Aan de prestigieuze Fudan Universiteit in de Chinese grootstad Shanghai protesteren studenten tegen de strenge coronaregels. Wie zich niet aan de test- en lockdownregels houdt, wordt geweerd van de universiteit.

Op 20 april nam de onvrede van studenten de bovenhand en kwam er een politie-interventie aan te pas: een aantal studenten werd opgepakt en sindsdien is er op de campussen geen internetverbinding meer beschikbaar voor studenten.

De lockdown in Shanghai begon op 13 maart. Studenten getuigen in *University World News* over de 'erbarmelijke omstandigheden' waarin ze moeten leven. Door de draconische maatregelen aan de Fudan Universiteit duurt de lockdown steeds langer. Tot ongenoegen van de Chinese studenten.

Zorgen voor Humane Wetenschappen

In Japan zijn STEM-opleidingen steeds populairder. Ze bieden een grotere kans op goedbetaalde jobs en trekken meer jongeren aan dan ooit. Nochtans staat Japan bekend om haar opleidingen in de Humane Wetenschappen.

'Universiteiten ontwikkelen almaar meer wetenschapsoopleidingen om studenten en financiering aan te trekken', zegt Yukari Yoshihara, professor aan de Universiteit van Tsukuba in het oosten van Japan in *University World News*. 'Dat is schadelijk voor studenten die een doctoraat in de vrije kunsten nastreven.'

Opleidingen in de sociale en menswetenschappen waren in 2019 goed voor 70% van de inschrijvingen in Japan. Nu de overheid wetenschaps- en technologieopleidingen stimuleert, is het afwachten hoeveel Japanners overstag gaan.

STUDENTENBLAD VETO
KATERN OPINIE
Jaargang 48

Charlotte Kinable, Master Taal- en Letterkunde (Frans-Engels)

Vlaamse scholieren worden niet blij van Franse grammatica, wel van Franse muziek

'*Le néerlandais, c'est nul*', de taalmotivatie van Vlaamse en Waalse jongeren staat op een laag pitje. Als we die willen opkrikken moeten we creatief zijn en met elkaar praten.

'Waarom zou je in godsnaam Frans willen studeren aan de universiteit?' Als masterstudente Taal- & Letterkunde (Frans-Engels) werd ik vaak geconfronteerd met deze vraag. Veel vrienden dachten spontaan terug aan tergend saaie Franse lessen en verklaarden me knettergek.

Het is geen geheim dat de (vreemde)talenkennis van Belgische leerlingen in het secundair onderwijs zich op een dieptepunt bevindt. Door een gebrekkige talenkennis krijgen jongeren minder kansen op de arbeidsmarkt en kampt België met een acuut tekort aan gediplomeerde taalleerkrachten. Het aantal starters in academische talenopleidingen daalt jaar na jaar: in slechts vier jaar is het aantal inschrijvingen voor een academische bachelor in Taal- en Letterkunde aan de KU Leuven (campus Leuven) met 40% gezakt.

Ondanks de noodkreten uit academische kringen en scholenkoepels, blijft een sterk overkoepelend talenplan uit. Waalse en Vlaamse scholieren komen steeds minder in elkaars vaarwater, hoewel net onderling contact vaak een positief effect heeft op taalmotivatie en talenkennis van leerlingen. Hoog tijd voor actie.

In mijn masterproef heb ik getoetst naar de motivatie van Vlaamse en Waalse leerlingen om respectievelijk Frans en Nederlands te leren. De enquête die ik rondstuurde werd ingevuld door meer dan 2700 leerlingen uit de derde graad secundair onderwijs. Er werd getoetst naar negen factoren die taalmotivatie beïnvloeden, zoals angst en zelfzekerheid, attitudes t.o.v. de taal en een evaluatie van de taalleerkracht.

Uit die enquête blijkt dat de motivatie van Vlaamse en Waalse leerlingen om elkaars taal te leren op een laag pitje staat. De leerlingen zijn vaak wel positief over hun taalleerkracht en de manier waarop de

les gegeven wordt, maar staan minder gunstig tegenover de taal zelf en worden angstig wanneer ze zelf moeten spreken.

De lage taalmotivatie is niet te wijten aan de leerkrachten zelf, maar onder andere aan de inhoud van de les. Veel leerlingen geven aan dat grammatica vaak primeert in de les, en dus niet spreek- of luistervaardigheid. Opvallend is dat zowel Vlaamse als Waalse leerlingen in Content and Language Integrated Learning-programma's (CLIL), die reguliere lessen aanbieden in een andere taal, meer gemotiveerd zijn om een vreemde taal te leren. Leerlingen die CLIL volgen zijn ook zelfverzekerder over hun talenkennis. De wens om toegang te zoeken tot de anderstalige gemeenschap is er. Leerlingen hebben enkel een creatieve aanzet nodig om de taalgrens over te steken.

Ondanks de angst die vele Vlaamse studenten ervaren tijdens het spreken van Frans, deïnzzen ze er niet voor terug om toegang te zoeken tot de Franstalige gemeenschap. Vlaamse leerlingen die namelijk zelf aan de slag gingen met leermateriaal tijdens de pandemie, zagen hun motivatie weer stijgen, met de hulp van Franstalige boeken, tv-series, films en liedjes.

Ook leerkrachten kunnen aan de slag gaan met modern taalmateriaal om scholieren aan te moedigen om ook buiten de klas met een andere taal in contact te komen. Het CLIL-aanbod moet uitgebreid worden in Vlaamse en Waalse scholen, zodat leerlingen vreemde talen terug ontdekken op een speelse manier.

Tot slot moeten we, terwijl leerlingen en leerkrachten zelf een oplossing zoeken, beleidsmakers en onderwijsexperts blijven aanmanen om taalmotivatie een centrale plaats te geven in de toekomst, om het talenonderwijs in Vlaanderen en Wallonië te versterken.⁹

1. Veto biedt de vele bachelor- en mastertheses die stof aan het verzamelen zijn een kans op een tweede leven, door ze te verwerken in een opiniestuk. Over deze mening is dus tenminste een jaar nagedacht.

Nederlandstalige videolessen als alternatief voor steenkolenengels

Door de internationalisering van het hoger onderwijs is één vaste waarde de dupe geworden: het Nederlandstalig hoorcollege. De digitalisering kan een oplossing bieden, vindt **Arno Lehouck**.

De KU Leuven trekt omwille van haar onderwijskwaliteit en ruim opleidingsaanbod een breed internationaal publiek aan. Meer dan een op de zes studenten aan de universiteit komt uit het buitenland en dat aandeel neemt toe. Die internationalisering brengt meer inschrijvingsgeld in het laatje, maar ze gaat ook gepaard met een sterke verengelsing van ons hoger onderwijs.

Professoren staan steeds vaker voor gemengde aula's waar ook internationale studenten aanwezig zijn. De voertaal is daar het Engels. In het kielzog van de pandemie heeft het hoger onderwijs echter een enorme digitalisering doorgevoerd. Elke les wordt vandaag opgenomen en beschikbaar gesteld op Toledo. In het belang van de student moet het dus mogelijk zijn om Nederlandstalige videolessen te voorzien. Eenmaal zo'n opname is gemaakt, kan die voor de komende jaren hergebruikt worden.

Les krijgen in een andere taal is niet evident. De meeste professoren beschikken op papier over een C1-taalniveau of hoger, maar dat ligt in de praktijk vaak anders. Velen onder hen drukken zich uit met een gebrekkige woordenschat, waardoor belangrijke nuances in de leerstof wegvallen. Daarnaast spreken sommige docenten met een zwaar en storend accent, wat onaangenaam is om naar te luisteren. Bovendien suggereert onderzoek van Washington University dat dat het moeilijker maakt om leerstof nadien te herinneren.

De sub-optimale taalbeheersing van zowel professoren als studenten is nefast voor de kennisoverdracht

Ook studenten overschatten hun eigen talenkennis. Een studie uit Nederland toont aan dat studenten tot 40% minder woorden kennen in het Engels dan in het Nederlands. Als de taal van Shakespeare niet uw moedertaal is, hoeft dat niet te verbazen. Maar de sub-optimale taalbeheersing van zowel professoren als studenten is nefast voor de kennisoverdracht, wat de primaire functie is van elke onderwijsinstelling.

In het ideale scenario zou elke les dubbel gegeven worden, één keer in het Nederlands en één keer in het Engels. Voor een fysiek hoorcollege is dat helaas vaak financieel en praktisch onhaalbaar. Daarom laat de huidige wetgeving Engelstalige opleidingen ook in beperkte mate toe. Er moet telkens wel een Nederlandstalig equivalent beschikbaar zijn, maar sommige faculteiten hebben de gewoonte om dat te verwaarlozen en er een spookopleiding van te maken.

Nederlandstalige videolessen aanbieden is daarom het beste alternatief. Het verhelpt alle taalproblemen en het is een werkbare optie voor universiteiten. Zo'n opname is weliswaar niet voor elk hoorcollege mogelijk. Van een gastdocent, een internationale lesgever of voor een vak met veel actualiteit valt dat moeilijk te verwachten. Maar voer ze in waar het mogelijk is, zeker als de opleidingskwaliteit erdoor op vooruit gaat. Maak van onderwijs in eigen taal opnieuw een prioriteit.☺

Arno Lehouck is voorzitter van Jong N-VA Leuven en student Ingenieurswetenschappen.

HIER ONTBREEKT JOUW ARTIKEL.

Wil je deel uitmaken van het leukste studentenblad?

Kan je (nog niet) goed schrijven, tekenen, fotograferen, nalezen, interviewen, mopjes maken, sfeer scheppen?

Kom naar een van onze redactievergaderingen op donderdagavond om 20u in de 's-Meiersstraat 5 of stuur een berichtje naar veto@veto.be.

'Iedere plaat zie ik als een los muzikaal tijdperk voor mezelf'

Met vier albums en een nieuwe EP heeft Eefje de Visser een heus repertoire op haar naam staan. Na een lange wachttijd kan ze eindelijk opnieuw touren en doen waar ze het best in is: betoveren.

door [Lisa De Witte](#), [Lenne Schoenmakers](#) en [Octavie Ide](#)

Op 22 april ontmoeten we Eefje de Visser backstage in Het Depot, enkele uren voor haar uitverkochte concert. Zonnebril op de neus, maar sjaal om de hals tegen de overblijfselen van een keelontsteking. Na coronaproof optredens en een concertfilm is het opnieuw tijd voor het echte live tour-werk, en daar staat ze overduidelijk voor te springen.

Eergisteren trad je op in Hasselt, vandaag in Leuven. Hoe voelt het om terug te zijn?

Eefje de Visser: 'Ik ben blij dat we eindelijk deze tour kunnen doen, nadat het zo vaak verplaatst werd. Het is de vierde keer dat we in Leuven spelen, maar de eerste keer in deze bezetting. We hebben een nieuw podiumbeeld met een nieuwe lichtset. Pas hier in Leuven komt dat helemaal tot zijn recht. Hasselt was nog een try-out.'

Je schreef je EP Blauwe Regen tijdens de verschillende lockdowns. Haalde je daar ook je inspiratie uit?

'De start van de eerste lockdown heb ik als een verademing ervaren. Er was ineens ruimte in mijn agenda en in mijn hoofd. Terwijl ik de drie nieuwe nummers schreef, was ik voornamelijk *summer minded*. Tijdens de lockdowns moesten we de steden mijden en gingen we meer de natuur in, misschien ben ik onbewust daardoor beïnvloed.'

'De EP is geïnspireerd door verlangen, vruchtbaarheid en de natuur die ons stuurt. Door de behoefte van mensen om samen te zijn in een grote groep en samen emoties te beleven. Door relaties en liefde. De komst van ons baby'tje past daar ook bij.'

Blauwe Regen wordt wel eens het verlengstuk van Bitterzoet genoemd.

'Ja, dat is bewust. Wanneer ik de muziek voor *Blauwe Regen* had gemaakt, voelde het niet aan als materiaal voor een vijfde plaat. Ik heb dus een mini-plaatje uitgebracht dat bij *Bitterzoet* hoort. Het is een zonniger en hoopvoller geluid. Er kruipt ook altijd iets licht filosofisch in.'

'Ik hoop altijd iets te maken wat lang houdbaar is en niet enkel een korte fascinatie is'

Heb je met je laatste album en EP je definitieve sound gevonden?

'Ik probeer op mijn manier telkens te vernieuwen, al weet ik niet of iedereen dat opmerkt. Iedere plaat zie ik als een hoofdstuk, een los muzikaal tijdperk voor mezelf. Ik hoop ook altijd iets te maken wat lang houdbaar is en niet enkel een korte fascinatie is.'

Welke kant ga je uit met je vijfde plaat?

'Dat zeg ik nog niet! (*lacht*) Ik heb wel al veel materiaal gemaakt, ook in de tijd dat ik de EP *Blauwe Regen* aan het maken was. De muziek is zó verschillend dat ik het gewoon niet met elkaar kon rijmen en er een nieuwe plaat van maakte. Ik moet het zelf ook nog allemaal een beetje uitvogelen, maar in de kern zijn de liedjes al zo anders dan deze EP.'

Je teksten zijn heel poëtisch.

'Tekst is voor mij enorm belangrijk, maar ik wil dat mijn shows vooral een intuïtieve, muzikale beleving zijn. Uiteindelijk versta je bijna niets van een live concert door de akoestiek en luide band.'

Dan geven de melodie en de emotie in de stem je het gevoel dat je weet waarover de tekst gaat, ook al versta je die niet. Het muzikale blijft voor mij een sterkere interesse dan de taal, maar ik vind het zeker fijn dat mensen de betekenis in mijn teksten opzoeken.'

Wat hoop je dat de mensen voelen tijdens het optreden?

'Ik vind het belangrijk dat mensen emotioneel geraakt zijn. Tenminste, dat is wat ik wil als ik naar een concert ga. Zo mag een optreden een gevoelige snaar raken en over verdriet gaan, zolang het niet deprimerend wordt. Dat het toch wat troostrijk is, maar ook opwindend.'

Recent stonden ook Merol en Froukje in Het Depot. Hoe voelt het om vrouwelijke, Nederlandse artiesten te vertegenwoordigen?

'Ik vind dat dubbel. Enerzijds vind ik het cool dat Nederlandstalige muziek steeds meer beluisterd wordt. Anderzijds hoop ik ook dat we gezien worden als op zichzelf staande artiesten. Stien, Froukje, Merol en ik worden nu erg gezien als een "clubje", maar dat is ergens zonde. We gooien Balthazar en School is Cool toch ook niet op één hoop?'

'Stien, Froukje, Merol en ik worden nu erg gezien als een "clubje", maar dat is zonde'

Je bent erg gegroeid als artiest, merk je dat zelf ook?

'Ja absoluut. Toen ik net begon, was ik echt nog een groentje. Bepaalde dingen kon ik al goed (*bescheiden lachje*). Een band leiden, artwork aansturen en de juiste beeldmakers vinden, zijn echter dingen die ik gaandeweg heb geleerd. Nu kan ik op mijn strepen staan als ik iets net niet goed genoeg vind.'

Je werk is heel visueel. Schrijf je richting een beeld of komt dat beeld nadien?

'Ik start met een beeld dat iets zegt of belangrijk is voor mij. Een herinnering, een fantasie of een vermenging daarvan. Van daaruit – dat besef

ik nu pas eigenlijk – begin ik te onderzoeken wat dat beeld voor mij betekent, waarom ik het zo pakkend vind.'

Hoe zou je het vinden om voor iemand anders te schrijven?

'Het was vroeger mijn ambitie om op vraag te schrijven, want ik wilde niet per se op het podium staan. Uiteindelijk had ik zo veel ideeën dat die toch voorop zijn blijven staan, maar ik vind het nog steeds leuk om te schrijven vanuit een andere insteek, wat iemand me oplegt.'

Zou je ooit willen regisseren?

'Dat is een vak apart en als je eenmaal daarin investeert, wil je echt niet het risico lopen dat je op je bek gaat. Toen ik de video van *Startschot* co-regisseerde, hebben we alle ideeën op een hoop gegooid; daarin zijn de invloed van Nico Krijno en Nana Vanneessen minstens even groot.'

'Bij de videoclip van *Parade* heb ik bijna het hele concept zelf bedacht. Voor de uitvoering werkte ik samen met een *art director*. Die video wilde ik al heel lang maken. Misschien dat ik het ooit nog doe, dat zou wel spannend zijn. Ik heb wel mijn willetje en inspiratie daarin.'

Is er iets dat de Veto-lezers zeker moeten weten?

'Ik vind het heel leuk om na lockdowns, zwangerschap en een baby er gewoon weer te zijn én om nu eindelijk met *Bitterzoet* te kunnen touren. Daarna komt er ook een lange radiostilte aan.' ☺

door [Lenne Schoenmakers](#)

Deze dagen is de Beiaardcantus al wat de klok slaat. Toch is er nog veel meer te doen in de stad. Of je nu een ticket voor de cantus hebt kunnen bemachtigen of niet, trek er nog eens op uit voor een culturele avond.

Wij gingen alvast op zoek naar de leukste evenementen in de stad om de cultuurfanaat in je te plezieren. We lijsten ze hier voor je op.

Open M: 13 lokale kunstenaars M Museum Leuven – 6 mei tot 28 augustus

Het tweejaarlijkse Open M is er weer! Ook dit jaar krijgen lokale kunstenaars de kans om te pronken met hun werken in het museum van Leuven. In deze editie staat 'transhistorische' centraal. Ga dus zeker langs en ontdek de verschillende kunstvormen, allemaal met een link tussen heden en verleden.

€5 t.e.m. 25 jaar, gratis met cultuurkaart
Met reservatie.

Campustoneel dubbelspel – BAC ART LAB – 9 mei tot 22 mei, 20u/20u30

Campustoneel stelt voor: *Lang Zullen Ze Hangen* én *Stuk Plastic*, twee voorstellingen op twee weken. In *Stuk Plastic* regisseren Sam Rijnders en Elise Linsen een donkere satire geïnspireerd op het verhaal van de Duitser Marius von Mayenbug. Twee hippe dertigers worden geconfronteerd met hun eigen vooroordelen, twijfels en onzekerheden. In *Lang Zullen Ze Hangen* keren we terug naar het Engeland van 1965 wanneer beulen hun jobs verliezen, onder regie van Levi Deblauwe en Flavie Lindemans.

Prijs: €6,50 voor studenten, €5,50 met cultuurkaart
Met reservatie.

© Jan Van Hecke

**Leuven Live: Open Jam Sessions 22
Café Manger – Donderdag 10 mei,
20u**

Leuven Live heeft een nieuwe jamsessie in petto. Deze keer gaat het om een portie funk 'n soul. Spreek af met je vrienden en zak samen af naar Café Manger, want het zal een avond vol gezelligheid en sfeer worden. De perfecte kans om een avondje niet aan verplichtingen te denken!

Gratis inkom.

**UUR KULTUUR: The future of pop
Het Depot – Woensdag 11 mei, 20u**

De winnaars van De Nieuwe Lichting worden uitgenodigd om op 11 mei Het Depot op zijn kop te zetten. Antwerpse rapper Shaka Shams zet de avond in met een mix aan genres. De band BLUAI zal verrassen met catchy popsongs, waarna ILLA de avond afrondt met heftige emoties en melancholische klanken.

Prijs: €10, met cultuurkaart + get a friend

**CIRKL – centrum Leuven
Vrijdag 13 – zondag 15 mei**

CIRKL festival viert dit jaar haar vijfde editie! Ook deze keer geven zowel lokale, internationale, als CIRKLABO-talenten het beste van zichzelf op het Leuvens circusfestival. Het weekend staat vol gepland met indrukwekkende voorstellingen die plaatsvinden doorheen de volledige binnenstad: entertainment verzekerd! Geen zin in een voorstelling? Ga dan gezellig iets drinken bij de Velodroom.

Info en tickets op de website.

**Wereldfeest
Bruul – Vrijdag 20 mei, 16u – zaterdag 21 mei, 12u**

Waan je op reis door langs te gaan op het Leuvense Wereldfeest! Je kan er genieten van invloeden uit alle windrichtingen. Schud de benen los op wereldlijke muziek, neem een kijkje op de markt met duurzame producten of proef van eten uit eender welke uithoek. Studenten zijn uitgenodigd op vrijdag voor workshops en muziek, daarna richt het feest zich op het bredere publiek. ¡Hasta pronto!

Gratis inkom.☺

poëzie > Kleine kunst

Kunst hoeft niet monumentaal te zijn om iets te vertellen. 'Kleine kunst' herbergt woordkunst in haar fijnste vorm, om in te verzinken, te overpeinzen en van te genieten.

door [Jan Debaus](#)

Vespameisjes

de blonde vespameisjes trotseren de buurt der bloesems en plots valt er

s n e e u w

als een Perzisch tapijt, zonder auteur omvangrijk als de nacht met z'n rug op de bodem, op de stoep, in het zand of tussen de keien langs het vijvertje starend in het duister, blik op oneindig, het universum doorgrondend

daar dalen hun brommertjes af zo-even zoefden zij het oor van de wereld in op zoek naar een geheim en nog een en nog... tot dat het woord uit de woordenboeken verdwijnt, zonder maker door een dal van

h a a t
c s
s s
s c
l h
e u
k i
r f
i s
c n
w u e e

een odyssee zonder rijm of eindpunt
een tocht door de woestenij van het onschuldig papier
als een hommage aan woorden, zonder bedenker
en de goudgele flits en de woorden schuiven
getweeën gedwee naar de zee
en de zee wordt meer en meer
een bad gevuld met tranen
en het begint te

r r r r r r r r r r
e e e e e e e e e e
g g g g g g g g g g
e e e e e e e e e e
n n n n n n n n n n
e e e e e e e e e e
n n n n n n n n n n

de sneeuw smelt
bruine pap sijpelt van de wielen van het heelal
heel en al stromen zij voort
het water uit, door en in,
zonder onbewogen beweger
goudgeel is nu donkerblond tot de zon zich niet meer vermomt in anachronie van wat nog komen kan

op de grote neonbol in de lucht staat te lezen "discovery at night" en de lichtjes tinkelen en de melodieën weerklinken in het zand dat modder werd zoals de sedentairen nomaden werden

de blonde vespameisjes zetten koers naar de kleur in de lucht om er hun rijtuig mee te verven en reizen dan maar verder door tot

ze van het witte blad v

a
l
l
e
n

het ruimtemuseum in, zonder toezichthouder zij hoeven geen inkom te betalen deze sterrenzwervers en de sterren glimmen en zij lachen "we laten de leeuwerik slapen, voorgoed"

en met het levende woord op zak vervagen zij aan zij het oor van de wereld uit, de nacht in

© Anastasia Armhold

© Helena Van Schelvergem

'Ik zie interessante parallellen tussen Zelenski en Churchill'

Slavist en politicoloog Peter Vermeersch geeft zijn blik op de Oekraïne-crisis en de plaats van literair werk in zijn leven. 'Poetins ideeënwereld strookt niet met de realiteit op het terrein.'

door [Wolf France](#) en [Bruno De Waele](#)

Op de derde verdieping van de campus Sociale Wetenschappen ontmoeten we Peter Vermeersch. Achter zijn bureau staat een imposante boekenkast, gevuld met zowel academische als literaire werken. Beide zijn voor hem wezenlijk als academicus. Hij schijnt een genuanceerd licht op de huidige situatie tussen Rusland en Oekraïne. Een kroniek van een aangekondigd conflict.

Toen u naar de KU Leuven trok bent u Slavistiek gaan studeren. Waar is die interesse voor Oost-Europa ontstaan?

Peter Vermeersch: 'Dat heeft een biografische achtergrond. Ik was zeventien toen de Berlijnse muur viel en heb dat zeer actief meegemaakt. Toen het IJzeren Gordijn verdween werd een hele nieuwe wereld toegankelijk, dat sprak me enorm aan. Ik wilde die wereld ontdekken.'

'Sommige collega's uit die regio zijn echt vrienden geworden'

'Ik wilde in de eerste plaats Oost-Europese talen leren, in de hoop met mensen in het voormalige Oostblok te kunnen communiceren. Aangezien men in de meeste voormalige Oostbloklanden Slavische talen sprak, was de keuze voor Slavistiek snel gemaakt.'

De richting Slavistiek bestaat nu niet meer aan de KU Leuven. Is die richting minder populair geworden sinds de val van de Muur?

'Slavistiek was voor ik begon een kleine richting met slechts een handvol studenten. In het begin van de jaren negentig nam dat aantal opeens erg toe. Het was dus zeker een toptijd voor Slavistiek en Oost-Europastudies, ook al stonden die richtingen nog maar in hun kinderschoenen.'

'De jaren negentig waren in Oost-Europa een chaotische maar ook hoopvolle tijd. Er gebeurde van alles rondom ons en het was moeilijk in te schatten welke richting het zou uitgaan. Maar je voelde in elk geval dat het de moeite was deze regio te bestuderen.'

U bent via Krakau en Harvard toch weer in Leuven beland. Waarom bent u teruggekeerd naar de KU Leuven?

'Ik heb hier altijd graag gestudeerd en graag onderzoek gedaan, maar ook toeval heeft een rol gespeeld. Er moet toevallig een positie zijn waar je net geschikt voor bent. Momenteel is het de trend dat wanneer je een academische carrière wil uitbouwen, je zeer mobiel moet zijn.'

'Privéredenen hebben ook meegespeeld. Mijn vrouw wilde hier blijven wonen en ik heb hier

ook veel vrienden en familie. Ik was tot op zekere hoogte bereid mobiel te zijn, maar ik had geen zin om bijvoorbeeld in de VS te gaan wonen. Die opportuniteit heeft zich even voorgedaan, maar Europa vond ik toch aantrekkelijker.'

Een crisis van gemiste kansen

Als Slavist en politicoloog staat u ongetwijfeld zeer dicht bij de Oekraïne-crisis. Raakt het u persoonlijk?

'Zeker. Ik heb veel collega's uit die regio in de loop der jaren goed leren kennen. Het gaat dan om mensen uit zowel Oekraïne als Polen of Rusland. Sommigen zijn echt vrienden geworden. Zij kijken soms vanuit verschillende perspectieven naar dit conflict.'

'Zo ken ik mensen die niet meer terug naar hun thuisland kunnen. Een collega uit Oekraïne die volgend jaar onder mijn supervisie komt werken als postdoc bijvoorbeeld. Zij zat in Slovenië voor haar werk en plande om volgend jaar onderzoek te doen in Oekraïne. Dat wordt nu ontzettend moeilijk.'

'De Sovjet-Unie was in zekere zin een poging om het grote Russische rijk samen te houden'

'Vorige week had ik nog een heel lang gesprek met een collega uit Rusland. Dat is dan weer een heel andere situatie. Zij doet nog steeds onderzoek rond genderstudies aan de Europese Universiteit van Sint-Petersburg, maar voelt de hete adem van het regime in de nek. Ze heeft het gevoel dat onderzoek rond dat thema in Rusland nu onmogelijk is geworden.'

Hoe zou u vanuit uw achtergrond het conflict in Oekraïne analyseren?

'Verschillende perspectieven zijn mogelijk. We zijn geneigd om het conflict op zeer korte termijn te bekijken, namelijk vanaf de val van de Muur en het uiteenvallen van het Sovjetimperium. Maar het is ook nuttig om het te zien in de grotere context van het uiteenvallen van de grote multi-nationale rijken zoals Oostenrijk-Hongarije. De Sovjet-Unie was in zekere zin een poging om het grote Russische rijk samen te houden.'

'Je kan het conflict ook bekijken vanuit een dekolonisatie-perspectief. In elke postkoloniale context ontstaat de tendens om na te denken over nationale identiteit. Net dat was voor Rusland een groot probleem na de val van de Sovjet-Unie, het verlies van imperiale identiteit in de schaduw van het ontstaan van nieuwe nationale staten.

Poetin reikt nu terug naar dat imperiale verleden van Rusland.'

'Maar het is tegelijk goed om in gedachten te houden dat het huidige conflict niet in de eerste plaats om geschiedenis draait. Het verleden wordt eerder aangewend om een bepaalde politiek in het heden te kunnen voeren. Poetin gebruikt het als een retorisch instrument om zijn acties te framen en te kunnen aanpraten aan de Russische bevolking. In essentie gaat het om een land dat een ander land aanvalt zonder enige ernstige aanleiding.'

'Poetin doet er alles aan om dat te verdoezelen en er een soort *proxy war* tussen het westen en het oosten van te maken. Dat is als een soort *self fulfilling prophecy* gaan fungeren. Maar het conflict verandert voortdurend en krijgt steeds een nieuwe betekenis.'

Was het conflict dan te vermijden, of toch eerder onafwendbaar?

'De figuur van Poetin was uiteraard niet te voorspellen. Maar er zijn in de jaren '90 een aantal kansen verkeken. Eind jaren '90 had het Westen het idee dat het zelf niet moest veranderen en dat het enkel maar verder moest uitbreiden. Dat is een te simpel uitgangspunt geweest. Het besef dat ook West-Europa moest veranderen om het nieuwe evenwicht tussen Oost en West vorm te kunnen geven, was er te weinig.'

'Daarnaast is er nooit een Marshallplan geweest voor de ex-Sovjet-republieken. Waarschijnlijk vanuit het idee dat die landen zich net zoals Duitsland na WOII een nieuwe start zouden willen maken uit schaamte voor het verleden. Maar de situatie kan men eerder vergelijken met die van Duitsland na WOI. Er was enorm veel rancune en mensen hadden het gevoel dat ze niet mee op de kar van de welvaart mochten springen.'

'Het ironische aan dit conflict is dat de samenwerking tussen de NAVO-landen net groter is geworden'

'Het Westen dacht dat een oorlog vermeden kon worden door een goede handelsrelatie op te bouwen met Rusland. Maar dat heeft duidelijk niet gewerkt bij het autocratische regime van Poetin. Het heeft niet gezorgd voor een gedeelde ideologie en visie op de democratie. Blijkbaar werkt het net omgekeerd. Je wordt meegesleurd in het autocratisch denken van degene met wie je handel voert.'

Zullen die verkeerde keuzes en gemiste kansen uiteindelijk een existentieel probleem vormen voor de NAVO en de EU?

'Het ironische aan dit conflict is dat de samenwerking tussen de NAVO-landen net groter is geworden. Landen die vooraf neutraal waren, zijn nu zelfs geïnteresseerd in samenwerking met de NAVO. Dat komt voor Rusland retorisch handig uit, maar stond zeker niet op hun verlanglijstje. Daarnaast zien we dat landen zoals Duitsland in wapens beginnen te investeren. Iets wat tot een jaar geleden nog ondenkbaar was.'

'De nieuwe vluchtelingencrisis kan op lange termijn een existentiële dreiging worden voor de EU'

'Ook binnen de Europese Unie lijkt het op korte termijn samenwerking te stimuleren en voor een hechter Europa te zorgen. Een potentieel gevaar voor Europa blijft echter het nationalisme, wat de Europese integratie en veiligheidssamenwerking zal blijven tegenwerken. De nieuwe vluchtelingencrisis kan op lange termijn een existentiële dreiging worden voor de EU. In latere fases van die crisis zal Polen zich niet langer welwillend blijven opstellen en zullen populisten en nationalisten opnieuw veld proberen te winnen.'

Welke rol speelt nationalisme in Oekraïne?

'De ironie van het conflict is dat Poetin het Oekraïense nationalisme niet heeft bestreden, maar het net heeft doen ontstaan. Oekraïne is een groot land en de bevolking is er zeer divers. Als Poetin in één iets geslaagd is, is het om de Oekraïners het gevoel te geven dat ze tot dezelfde natie behoren.'

Is het effect van de bombardementen dan vergelijkbaar met de Duitse 'Blitz' op Groot-Brittannië tijdens WOII?

'Ja, eigenlijk wel. Er zijn ergens ook interessante parallellen tussen Zelenski en Churchill. We zien hoe Zelenski zich omvormt van een vrij populistische politicus tot een ware oorlogsleider. Ook Churchill was een politicus die in vredestijd niet erg opviel, maar in oorlogstijd enorme capaciteiten bleek te hebben en erin slaagde een sterk imago te creëren.'

Minderheden: een vergeten sleutelrol

U bent gespecialiseerd in de rol van minderheden in de politiek. Welke rol spelen zij in de Oekraïnecrisis?

'Een van de manieren waarop de minderheden een rol spelen, is in de framing van het conflict vanuit Rusland. Namelijk als een manier om de Russischtalige of de etnisch Russische minderheid te verdedigen. Nu is het nog maar de vraag of

de Russische regering werkelijk in zit met het lot van de Russen in Oekraïne.'

'Hoewel conflicten vaak in de naam van de minderheden worden gevoerd, worden ze vaak snel vergeten'

'In de loop van de 20ste eeuw zagen we reeds hoe landen conflicten probeerden te legitimeren aan de hand van een soort verwantschap tussen de natie en het conflictland waar die lotgenoten een minderheid vormen. Voornamelijk in Oost-Europa is die retoriek veel gebruikt bij conflicten. Tot nu zijn die echter nooit zwaar ontspoord, behalve dan op de Balkan.'

'Het uiteenvallen van Joegoslavië was een prelude op het huidige conflict. Daar werd ook die minderheden-retoriek gebruikt om een conflict aan te zwengelen en de politieke macht te grijpen. Die soortgelijke problematiek zien we nu opnieuw in Oekraïne. Het valt trouwens ook niet los te zien van het nationalisme zoals we dat in West-Europese landen kennen.'

Waarom is er zo weinig aandacht voor hun rol in oorlogen?

'Hoewel conflicten vaak in de naam van de minderheden wordt gevoerd, worden ze vaak snel vergeten. Ik heb veel gewerkt rond Roma gemeenschappen over heel Europa. Er zijn bijvoorbeeld ook Roma gemeenschappen in Oekraïne, die zich al dan niet eerder Russisch of Oekraïens voelen. Hun verhaal wordt niet verteld, maar ze zijn wel medeslachtoffer. En wanneer ze vluchten worden ze vaak gezien als Roma, of als etnische minderheid, en niet als Oekraïense vluchteling.'

Heeft Rusland de ambitie de Russische volkeren te verenigen en de minderheden buiten te werken?

'Poetins ideeënwereld rond het creëren van een groot Rusland strookt niet met de realiteit op het terrein. Hij streeft vooral zijn eigen machtspositie na en zijn plaats in de geschiedenisboeken. Dat zie je ook aan de theatrale contexten waarin hij vergadert en persconferenties geeft, met op de achtergrond standbeelden van tsaren. Het gaat hem daar meer over dan om die Russischtalige bevolking van de Donbas-regio of de Krim.'

Er werd vaak gedacht dat Poetin aan de Donbas zou stoppen, maar als uw analyse klopt eindigt hij daar waarschijnlijk niet?

'Het is moeilijk om in zijn hoofd te kijken, maar mocht het op een bezetting van heel of een substantieel deel van Oekraïne uitdraaien, lijkt het voor Poetin niet meteen makkelijker te worden. Zijn plan om het regime in Kiev te doen kantelen lukte niet. Daarom ligt zijn focus nu op het zuiden en de Donbas.'

'De huidige oorlog is niet ontstaan uit vijandschap tussen verschillende volkeren, nationaliteiten of etnische groepen. Maar het heeft wel het antagonisme versterkt tussen de Russen en de Oekraïners. Om dan vanuit een politieke hoek een situatie te creëren die mensen weer bij elkaar brengt zal zeer moeilijk zijn.'

'Het conflict heeft het antagonisme tussen Russen en Oekraïners versterkt'

'De wonden die nu worden geslagen zullen ontzettend moeilijk te genezen zijn. Je ziet het in de reacties van mensen uit Oekraïne die vroeger ook geen voorstander waren van Poetin, maar de Russen toch als een broedervolk beschouwden. Nu zijn ze vooral haatdragend geworden ten opzichte van de gewone Rus omdat die volgens hen niet voldoende in opstand komt tegen Poetin.'

Literaire zijsprong

Naast uw werk als academicus schrijft u ook poëzie en literaire essays. Wat motiveert u om het afen toe over een totaal andere boeg te gooien?

'De essays en literaire non-fictie die ik schrijf, liggen in het verlengde van mijn academisch werk. Het gaat vaak over dezelfde onderwerpen, maar dan op een andere manier verteld. Het geeft me de kans om met een grotere gevoeligheid voor stijl en taal te schrijven. Ik vind die zaken nogal belangrijk.'

'Poëzie zoekt de randen van de taal op en kijkt wat aan die rand nog mogelijk is'

'Het is niet altijd makkelijk om wetenschappelijk onderzoek te vatten in glasheldere en toegankelijke teksten. Academics die voor een breder publiek willen schrijven of willen bijdragen tot het publieke debat doen dat dan vaak enkel via opini artikels in de krant. Dat is nogal beperkend. Er zit daar nog een groot veld tussen opiniestuk en academisch artikel. Ik vind het belangrijk me op dat veld te bewegen, om te zien wat daar mogelijk is.'

Probeert u dan de onderwerpen uit uw academisch werk behapbaarder voor te stellen?

'Het gaat niet zozeer over behapbaar. Het gaat over het helpen creëren van inzicht. Dat is géén simplificering. Net dat is een hele klus. Het is niet makkelijk een verhaal helder en mooi te brengen en toch geen afbreuk te doen aan de complexiteit van het onderwerp.'

Kunnen poëzie en literatuur zaken oplossen waar de politiek geen antwoord op heeft?

'Volgens mij wel. Poëzie kan ook een soort van reportage zijn, en een inkijk bieden in wat waar aanvoelt en relevant is, dingen die misschien geen uitdrukking kunnen krijgen in een academisch boek of essay. Net omdat onze innerlijke gevoelswereld en onze dagelijkse interacties te complex zijn om helemaal in gebruikelijke taal te vatten. Poëzie zoekt de randen van de taal op en kijkt wat aan die rand nog mogelijk is.'

'Ik vind diversiteit in de academische praktijk heel belangrijk'

'Poëzie kan dus zeker iets zeggen over de maatschappij waarin wij leven. Zo werkte ik een tiental jaar geleden mee aan het project *Neem bijvoorbeeld graniet: De Europese grondwet in verzen*. Er was toen veel gebakkelei over een Europees grondwet, die uiteindelijk op referenda is stukgelopen en verveld is tot een "Constitutional Treaty". Zo'n juridische tekst zegt weinig over hoe bijzonder en wonderlijk het eigenlijk is om tot een

grensoverschrijdende gemeenschap te behoren.'

'Net al die mensen samen, dat is de Europese Unie. Als het niet lukt om die gemeenschap te vatten in een juridische tekst, dan lukt het misschien wel met poëzie. We hebben toen uit heel Europa dichters bijeengezocht en hen gevraagd gedichten te schrijven over "het gevoel om bij Europa te horen". Die gedichten werden gepresenteerd als een grondwet: met een preambule en artikels, waarbij bij elk artikel een gedicht was.'

Zouden volgens u meer academici en wetenschappers literatuur of poëzie moeten omarmen?

'Ik vind diversiteit in de academische praktijk heel belangrijk. Er zijn verschillende manieren om aan onderzoek te doen of om over onderzoek te spreken. Voor mij draait het hier op uit, gewoon omdat ik me daar het meest in thuis voel. Als ik enkel met academische teksten zou bezig zijn, zou mijn creativiteit niet genoeg aan bod komen.'

Ziet u het dan vooral als persoonlijke expressie, of toch eerder als een plicht om zo veel mogelijk mensen te bereiken?

'Ik zie het wel een beetje als een opdracht. Maar het is niet alleen een opdracht of een beroep, het

is ook gewoon wat ik graag doe, als mens. Ik hoef niet het beroep van dichter te hebben om gedichten te kunnen schrijven. Alles wat ik doe, heeft te maken met hoe ik in het leven sta.'

'Ik hoef niet het beroep van dichter te hebben om gedichten te schrijven'

'In onze maatschappij wordt onze identiteit vaak herleid tot wat we professioneel doen. Alsof wij slechts radertjes mogen zijn in een grote economische machine. Ik vind dat erg beperkend.'

'Student zijn betekent toch ook niet dat je alleen maar studeert en dat al je activiteiten gericht moeten zijn op het voorbereiden van je beroepsleven? Je bent "student" maar je voelt je toch ook meer dan enkel dat?'ə

Ontdek de Beiaardcantus, begin in de rij

Kiesweken draaien uit op kiespijnweken

Leuvense tandartspraktijken worden recent overrompeld door studenten met kiespijn. De oorzaak: kiesweken. Experts roepen op tot verantwoordelijkheid bij volgende edities.

door [Minos T-Recks](#)

Afgelopen weken organiseerden verschillende kiesploegen weer dagen vol met burleske activiteiten, drank en spijzen voor de Leuvense student. 'Al sloeg de frivole sfeer snel over van vertier voor elke student naar een ramp voor elke tand', aldus Bernard Oral, professor tandheelkunde aan de KU Leuven.

Erger dan Sinterklaas

'We merken veel meer ernstige klachten over kiespijn en gaatjes op bij studenten dan in de rest van het jaar. Vermoedelijk zijn de zoete drankjes, gratis gesuikerde wafels en andere lekkernijen hiervan de oorzaak', gaat buitengewoon hoogleraar Oral verder.

'Voeg bij de volgende edities in elke goodiebag ook gratis tandpasta toe'

[B. Oral](#), professor tandheelkunde

'Zelfs rond het rampseizoen van het Sinterklaasfeest zijn de tandklachten nog nooit zo hoog geweest', stelt Oral. Verder verloren ook een twintigtal studenten een tand op het reuzespringkastel op het Ladeuzeplein.

Verontrustende bevindingen, al wil hij hoopvol blijven. 'Ik roep alle studentenkringen op om de volgende edities met een tandheelkundige blik te organiseren en in elke goodiebag ook gratis tandpasta toe te voegen, zo werken we samen aan een wit en stralend gebit voor elke student!'

Hij besluit: 'Een tandcoördinator in elke ploeg is echt geen overbodige luxe deze tijden.'

Hoogtepunt van de studentendemocratie: weer kiesweken in Leuven

Drastische oplossingen tegen kotentekort: Ridouani opent camping op Oude Markt

Wervingscampagne LOKO loopt gesmeerd

KU Leugen zit vanaf nu ook op Twitter en Instagram! Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort op onze pagina's.

VRG ontwikkelt doeltreffende remedie voor overvolle bibliotheken

Tekort aan frituursnacks in Colruyt wegens kiesweken: CEO smeekt kringen om andere activiteiten

KU Leuven wendt zich tot creatieve oplossingen voor kotentekort

Elon Musk koopt Toledo

Na Twitter koopt Elon Musk nu ook Toledo, en belooft uitbreiding Toledo+. Rector Sels is enthousiast: 'Meer budget voor het patroonsfeest!'

door [Eve van Berggnoe](#)

Miljardair Elon Musk is voortaan de nieuwe eigenaar van de digitale leeromgeving Toledo. Hij kocht het digitale platform over van de Associatie KU Leuven voor 80081,35 euro.

Eerder dit jaar kocht Musk al sociaalnetwerksite Twitter, hiervoor hoestte hij bijna 42 miljard euro op.

De goede oude Toledo

Naast de huidige versie van Toledo zal vanaf academiejaar 2022-2023 ook Toledo+ beschikbaar worden voor studenten met aandelen in Tesla. Die site zal sneller werken en minder crashen dan de gewone versie, aldus Musk. Toledo+ zal ook beschikbaar zijn als app. De gewone Toledo zal vooralsnog geen app krijgen.

Toledo+ zal beschikbaar zijn voor studenten met aandelen in Tesla

Volgens KU Leuven-rector LucSels is de aankoop van Toledo een goede zaak. 'Met Elon Musk aan het hoofd wordt de kwaliteit van Toledo gegarandeerd. Met het budget dat vrijkomt kunnen we nog meer investeren in het patroonsfeest', vertelt de rector ons opgetogen. 'Bovendien is Toledo+ de perfecte stimulans voor studenten om hun eerste stappen op de beurs te zetten!'

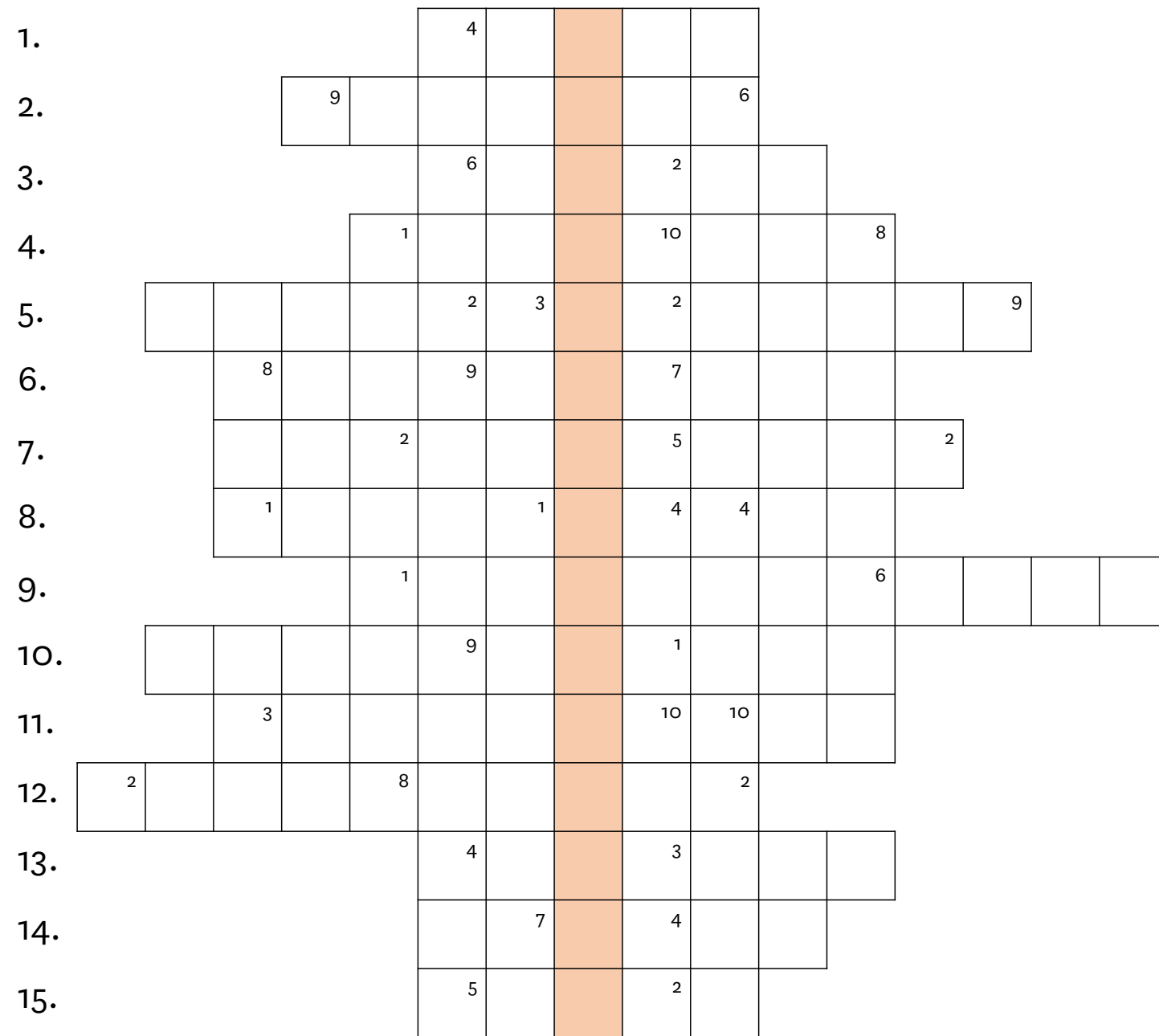
De goede oude Toledo

Comac vreest dat het introduceren van Toledo+ zal leiden tot meer ongelijkheid tussen studenten en wil de verkoop nietig laten verklaren. De studentenorganisatie wil Toledo boycotten en zal voortaan al hun mails via de post sturen.

Musk laat via Twitter alvast weten dat Toledo niet zou veranderen en studenten dus niet ongerust moeten zijn. De site zal nog regelmatig uitvallen en niet meewerken wanneer je dat nodig hebt.

Hij besluit: 'Succes ermee tijdens de blok.' (knip-oog)

SJARELS CRYPTO

Oplossingen van vorige editie: 1. Factuur, 2. Parket, 3. Mankeren, 4. Kantoor, 5. Automaat 6. Bakkebaard, 7. Verschieten, 8. Toeristen, 9. Echtgenoot, 10. Kantelen, 11. Vliegbrevet, 12. Plantrekker, 13. Peperduur, 14. Arabier, 15. Boekhouding, 16. Poetsg, 17. Kwartel **Middenwoord:** Cannabisgebruiker

OPGAVE

1. Zo roep je, je moeder (5)
2. Slide met onjuiste informatie (7)
3. Hilarische vogels (6)
4. Exotische bonsai (8)
5. Stapelgek op marihuana (13)
6. Jargon van moesje (10)
7. Globale bokaal (11)
8. Gabber op parket (10)
9. Jeugdige vleermuizen (12)
10. Schemerig college (11)
11. Fris bier inschenken (10)
12. Communicatieverantwoordelijke bij de Sioux (10)
13. Gebruikt een inbreker bij een schuur (7)
14. Dunne stokken die weigeren te werken (6)
15. Portemonnee met blauwe plekken (5)

Stuur voor 22 mei een e-mail met je naam en de oplossing die je in de middenkolom hebt gevonden naar crypto@veto.be en maak kans op een van de 10 exemplaren van

'Wij maken het nieuws. De kritische pen van Veto'

colofon

Hoofdredacteur Tijs Keukeleire
Redactiesecretaris Jan Costers
Eindredacteur Marie Coppens
Redacteur beeld Miette, Anastasia Arnhold
Redacteur onderwijs Elien Stouten
Redacteur sociaal Jasper Snoeys
Redacteur student Manon Cools
Redacteur internationaal Arno Faggio Del Giglio
Redacteur opinie Basil Claeys
Redacteur cultuur Lisa De Witte
Redacteur onderzoek Sjereno Cörvers
Redacteur KU Leuven Kasper Nollet
Verantwoordelijke navraag Wolf France
Verantwoordelijke evenementen en groepsgevoel en welzijn Lore Meesters, Elise Nizette
Verantwoordelijke Instagram Jolien Vandoorne

Eindredactie Marie Coppens, Kasper Nollet, Lisa 'Eentje waarin thesis in eerste zit mogelijk is' De Witte, Jolien 'Master in jazz-zang (zonder voorkennis, zonder toelatingsproef)' Vandoorne, Wolf France, Andreas Vandingenen, Lore Meesters, Manon Cools, Bruno De Waele, Elien Stouten, Tijs 'Dutjes doen' Keukeleire, Lara Lismont, Thomas Maes, Arno Faggio Del Giglio Vormgeving Jan Costers **Vormgeving** Jan Costers **Cover** Jan Costers, Thijs Duchi **Schrijvers** Andreas Vandingenen, Wannes 'Master in het manussen van alles' Bok, Kasper Nollet, Wolf France, Alex 'Master's Degree in Bagpipen' Vancoppenolle, Thomas Maes, Arno Faggio Del Giglio, Helena Van Schelvergem, Tijs Keukeleire, Manon Cools, Lenne Schoenmakers, Jan Debaus, Octavie Ide, Hannah Smets, Marie Coppens, Jan Costers, Lisa De Witte, Pascal Beyer, Viktor Flamand, Abel Romkes, Arno Lehouck, Charlotte Kinable, Margot Winters, Alon Nudler, Sjereno Cörvers, Bruno De Waele **Illustratoren** Heike Ostijn, Emma Nollet, Celia Delandmeter, Celine Vandeweghe, Freya Caris, Tine Deleu, Lara Lismont, Anastasia Arnhold, Gaëlle Delandmeter, Desiree Zwaga **Fotografen** Helena Van Schelvergem, Emma Nollet, Sharon Poppe, Kasper Nollet, Jelle Rondas, Thijs Duchi **KU Leuven** Kasper Nollet, Tijs Keukeleire, Lara Lismont, Simon 'Master in het leven' Sterck, Evelien 'Master in grappen en grollen' Van Haegenborgh

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.
Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag: 'Welke masteropleiding zou de KU Leuven moeten aanbieden?'

Ontdek de wereld, begin bij Apache

Apache helpt je de wereld beter te begrijpen en zet je aan het denken. Je leest wat je niet wist, maar wat iedereen zou moeten weten. Onze onderzoeksjournalisten roepen de macht ter verantwoording, zoeken naar de waarheid, en inspireren. Onafhankelijk, diepgravend en kritisch.

Als student lees je voor 110 euro een jaar lang alle artikels op apache.be en ontvang je vier maal Apache Magazine.

Meer info op apache.be/abonnementen

apache /inhoud heerst